

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Jednotný digitální trh EU

The Digital Single Market of the EU

Marcela Páníková

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Marcela PÁNÍKOVÁ
Osobní číslo:	K17B0274P
Studijní program:	B6208 Ekonomika a management
Studijní obor:	Management obchodních činností
Téma práce:	Jednotný digitální trh EU
Zadávací katedra:	Katedra marketingu, obchodu a služeb

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte teoretický úvod do problematiky jednotného digitálního trhu EU.
2. Charakterizujte proces vytváření jednotného digitálního trhu EU.
3. Zhodnoťte plnění strategických cílů jednotného digitálního trhu v EU a ČR.
4. Zhodnoťte význam jednotného digitálního trhu pro EU a ČR.

Rozsah bakalářské práce: **40 – 60 stran**
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- Kozelský, T. (2015). *Odstranění hranic digitálního světa EU*. Praha: Česká spořitelna. EU Office.
- *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přezkumu v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh: Propojený jednotný digitální trh pro všechny*. COM(2017) 228 final.
- *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky*. COM(2016) 320 final.
- *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a on-line služeb*. COM(2011) 942 final.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Hana Kunešová, Ph.D.**
Katedra marketingu, obchodu a služeb

Datum zadání bakalářské práce: **22. října 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2020**

Doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
děkanka

Ing. Jan Tluchoř, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 22. října 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Jednotný digitální trh EU“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

podpis autorky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat paní Ing. Haně Kunešové, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, za pomoc a všechny cenné rady.

Obsah

Úvod	9
1 Vymezení jednotného digitálního trhu EU	10
2 Příprava jednotného digitálního trhu EU	11
2.1 Příprava JDT v roce 2009	11
2.2 Příprava JDT v roce 2010	12
2.3 Příprava JDT v roce 2012	13
2.4 Příprava JDT v roce 2015	13
2.5 Příprava JDT v roce 2016	14
2.6 Příprava JDT v roce 2017	14
2.7 Příprava JDT v roce 2018	15
2.8 Příprava JDT v roce 2019	16
3 Pilíře a opatření jednotného digitálního trhu EU	17
3.1 Přehled pilířů, cílů a opatření JDT	17
3.2 Vybraná opatření k vytváření JDT	19
3.2.1 Odstranění zeměpisného blokování	19
3.2.1 Oblast elektronické veřejné správy	21
3.2.2 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů	22
3.2.1 Účinnější a cenově přijatelnější doručování zásilek	24
3.2.2 Konec poplatků za roaming	25
3.2.3 Problematika autorského práva	26
3.2.4 Transparentnost online platform	28
4 Hodnocení ČR a EU na základě DESI	31
4.1 Index digitální společnosti a ekonomiky (DESI)	31
4.2 Výkonnost členských zemí dle DESI	32

4.3	Skóre DESI 2014 – 2019	34
4.4	Hodnocení oblastí DESI a vybraných ukazatelů	35
4.4.1	Konektivita	35
4.4.1	Lidský kapitál	38
4.4.1	Využívání internetu	40
4.4.1	Integrace digitálních technologií	42
4.4.1	Digitální veřejné služby	44
5	Dosavadní dopady vybraných opatření.....	47
5.1	Vybraná opatření a jejich dopady na společnosti a jednotlivce.....	47
5.1.1	Dopady GDPR.....	47
5.1.2	Dopady e- receptů na lékaře, pacienty a lékárníky	48
5.1.3	Dopady odstranění zeměpisného blokování.....	48
5.2	Shrnutí k dopadům vytváření JDT.....	48
	Závěr.....	50
	Seznam použitých zdrojů.....	51
	Seznam tabulek.....	56
	Seznam obrázků	57
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Cílem bakalářské práce je charakterizovat jednotný digitální trh Evropské unie včetně hlavních mezníků v jeho vytváření a zhodnotit vybrané dopady jeho vytváření na Českou republiku a EU.

Jednotný digitální trh je více než deset let významným tématem, které ovlivňuje život občanů EU i fungování většiny podnikatelských i nepodnikatelských subjektů a institucí. Ne všichni občané EU jsou si vědomi, co jednotný digitální trh obnáší a jaký dopad má na jejich život. Díky opatřením, které začínají mít konkrétní účinek, se jednotný digitální trh (dále jen JDT) stále více dostává do povědomí všech. Historie JDT sahá už několik let do minulosti a je zajímavé sledovat jeho vývoj a vývoj oblasti digitálních technologií.

V teoretické části práce se nachází stručná charakteristika významu JDT a významné mezníky v jeho vytváření. V rámci teoretické části práce byl proveden sběr kvalitativních dat z odborné literatury a dokumentů Evropské unie. Nashromážděná data byla poté porovnána a vyhodnocena. K zachycení procesu vytváření jednotného digitálního trhu EU byl zpracován časový harmonogram, kde se také nachází popis obsahu významných unijních dokumentů, které se týkají této oblasti.

V empirické části práce, která se zaměřuje především na opatření JDT a Index digitální ekonomiky a společnosti, bylo použito tří metod. Nejprve metoda analýzy, kdy byly zanalyzovány sekundární kvalitativní a kvantitativní data čerpaná z dokumentů Evropské unie. Dále se jednalo o metodu komparace, která sloužila k porovnání výsledků a nakonec metodu syntézy, kdy byly shrnuty veškeré poznatky a formulované závěry.

1 Vymezení jednotného digitálního trhu EU

Vývoj digitálních technologií a jejich rostoucí využití je v současné době jedním z nejaktuálnějších témat. Digitalizace zasahuje jak do soukromého života, tak do činnosti podniků a veřejné správy. Evropská unie stanovila před deseti lety ambiciózní cíl: vytvořit jednotný digitální trh EU, který by měl „[...] zajišťovat volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu pro občany a podniky, aby nebyly překážky k volnému přístupu k legálním on-line činnostem a k jejich provádění za podmínek spravedlivé hospodářské soutěže.“ (Kozelský, 2015)

Úkolem jednotného digitálního trhu je zaručit všem zúčastněným subjektům, evropskému hospodářství, průmyslu i společnosti, efektivní využití digitalizace a digitálních technologií. (Evropská unie, 2019a)

Zajištění jednotného digitálního trhu avšak závisí na spolupráci všech členských států, Evropského parlamentu, Rady a dalších zúčastněných stran. Bez toho není možné dosáhnout takového stupně digitalizace, jakým je právě jednotný digitální trh. (Evropská komise, 2017a, s. 3)

Jednotný digitální trh (dále jen JDT) je postaven na třech pilířích, které představují **tři hlavní cíle strategie pro JDT**. Těmito cíli jsou zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě, vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb a maximalizace růstového potenciálu digitální ekonomiky. (Evropská komise, 2015a)

Každý z těchto cílů zahrnuje několik položek, které představují náležitá opatření. Těchto opatření je celkem šestnáct a předkládání s nimi spojených iniciativ probíhalo během roku 2015 a 2016. Pilíře a opatření, která pod ně spadají, zobrazuje obrázek 1 v kapitole 3.

2 Příprava jednotného digitálního trhu EU

Proces vytváření jednotného digitálního trhu trvá přibližně deset let a zahrnuje řadu významných opatření a událostí. Tato kapitola obsahuje jen vybrané události, které souvisí s vytvářením jednotného digitálního trhu. Podrobnější informace a další důležité mezníky se nachází na internetových stránkách Evropské rady a Rady Evropské unie. (Evropská unie, 2019a)

2.1 Příprava JDT v roce 2009

Za počátek procesu vytvoření JDT je možné považovat rok 2009. V tomto roce Evropská komise vydala **Sdělení Komise o přeshraničním elektronickém obchodu mezi podniky a spotřebiteli v EU** (Evropská komise, 2009), ve kterém informovala o rozříštění vnitřního trhu EU a s tím spojených problémech. Dále se zde pojednává o přeshraničních nabídkách ve srovnání s nabídkami domácími a přístupnost zákazníků k těmto přeshraničním nabídkám. Komise dále identifikovala právní překážky, které je nutné odstranit a nejdůležitější opatření, která by k tomu měla pomoci. (Evropská komise, 2009). Opatření Evropské komise, je možné dle důležitosti řadit sestupně takto:

- Odstranění nejednotnosti pravidel ochrany spotřebitele
- Zajištění účinného provádění článku 20 směrnice o službách
- Zvýšení účinnosti příhraničního prosazování práva
- Odstranění nekalých obchodních praktik
- Podpora alternativních schémat řešení sporů a příhraničního řízení o drobných nárocích
- Zjednodušení vykazování DPH pro prodejce na dálku
- Snížení administrativní zátěže týkající se odpadních elektrických a elektronických zařízení pro podniky působící na internetu
- Praktická řešení pro správu poplatků za autorská práva
- V kontextu vertikálních omezení přispět ke snížení počtu bariér při internetovém prodeji
- Zlepšení platebních systémů a logistiky a odstranění technických omezení

V následujících letech byly zveřejňovány další dokumenty. Jedním z nich byla Digitální agenda pro Evropu, která patří ke klíčovým dokumentům JDT.

2.2 Příprava JDT v roce 2010

Dokument **Digitální agenda pro Evropu** (Evropská komise, 2010) byl zveřejněný Evropskou komisí v roce 2010. Obecným cílem **Digitální agendy** je „[...] zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na rychlém a superrychlém internetu a interoperabilních aplikacích.” (Evropská komise, 2010)

Digitální agenda je součástí strategie Evropa 2020, ve které tvoří jednu ze sedmi akčních oblastí, které mají přispět ke splnění stanovených cílů. Evropská komise již v roce 2010 zdůraznila, že těmto oblastem je třeba se začít podrobněji věnovat, vzhledem k rychle rostoucím a vyvíjejícím se digitálním technologiím. (Evropská komise, 2010)

Silným stimulem pro přípravu Digitální agendy byla světová hospodářská krize v období 2008 - 2009 a její závažné dopady na všechny členské země EU. Tento důvod je zdůrazněn v úvodní části Digitální agendy a zároveň je zdůrazněn význam digitalizace ekonomik. Digitální agenda dále vymezila sedm překážek digitalizace, které byly v roce 2010 nejvýznamnější (Evropská komise, 2010):

- Roztříštěné digitální trhy
- Nedostatečná interoperabilita
- Rostoucí kyberkriminalita a riziko nízké důvěry v sítě
- Nedostatečné investice do sítí
- Nedostatečný výzkum a inovace
- Nedostatky v oblasti počítačové gramotnosti a počítačových dovedností
- Promarněné příležitosti při řešení společenských výzev

Tyto překážky dle Digitální agendy představují akční oblasti, které dále zahrnují další podoblasti. Ke každé podoblasti jsou stanovená opatření, která Evropská komise v následujících letech přijme nebo již přijala. Dokument dále obsahuje důvody a cíle digitální agendy v mezinárodním měřítku a podrobnější informace o provádění a řízení opatření.

2.3 Příprava JDT v roce 2012

V roce 2012 Evropská komise zveřejnila **Sdělení komise – soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu on-line služeb** (Evropská komise, 2012). Tento dokument představil strategii jednotného digitálního trhu do roku 2015 a podrobněji se zaměřil na pět hlavních překážek fungování jednotného digitálního trhu a příslušná klíčová opatření k jejich překonání. (Evropská komise, 2012).

Evropská komise (2012) v uvedeném sdělení vymezila tyto překážky pro efektivní fungování JDT:

- Stále nedostatečná zákonná a přeshraniční nabídka on-line služeb
- Chybějící informace týkající se operátorů on-line služeb a ochrany uživatelů internetu
- Nevhodné platební a dodací systémy
- Příliš časté zneužívání roztržitosti pravidel a těžko řešitelné spory
- Dosud nedostatečné zavedení širokopásmových sítí a pokročilých technologických řešení

2.4 Příprava JDT v roce 2015

V květnu roku 2015 byla představena nová strategie pro jednotný digitální trh v EU, ve které Evropská komise definovala tři hlavní cíle JDT (viz níže). Dále v roce 2015 probíhala jednání o audiovizuálních aspektech v souvislosti s autorským právem, které bylo stanovené jako jedna z hlavních priorit. Hlavním tématem byla např. i ochrana spotřebitele, problematika telekomunikací nebo také zvýšení transparentnosti zásilkových služeb. (Evropská unie, 2019a)

Ve sdělení Evropské komise s názvem **Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě** (Evropská komise, 2015b), poukazuje Komise na potřebu zajistit jednotný digitální trh splněním tří hlavních cílů, které zároveň tvoří tři pilíře JDT. Těmito cíli resp. pilíři jsou zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků ke zboží a službám on-line v celé Evropě, vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb a maximalizace růstového potenciálu evropské digitální ekonomiky. Pilíře JDT a s nimi spojená opatření jsou graficky znázorněny obrázkem 1 v kapitole 3.

Sdělení Evropské komise uvádí mimo cílů a opatření také informace o úloze digitálního trhu v mezinárodním měřítku a efektivní správě JDT. Ke sdělení byl přiložen plán na vytvoření jednotného digitálního trhu (viz tabulka 1 v kapitole 3).

2.5 Příprava JDT v roce 2016

Jedním z nejvýznamnějších mezníků roku 2016 bylo zveřejnění **sdělení Evropské komise o komplexním přístupu ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu** (Evropská komise, 2016a). Toto sdělení řeší problematiku přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky a zahrnuje následující kapitoly:

1. Komplexní integrovaný přístup k podpoře elektronického obchodu
  - Lepší on-line přístup ke zboží a službám
  - Budování důvěry u spotřebitelů a větší jistota pro podniky
  - Snížení transakčních nákladů a administrativní zátěže
2. **Blokování na základě zeměpisné polohy a jiné formy diskriminace: odstranění diskriminace z důvodu státní příslušnosti nebo místa bydliště**
3. **Zajištění cenově dostupných řešení v oblasti doručování zásilek**
4. **Účinná přeshraniční ochrana spotřebitele**
5. **Pokyny týkající se směrnice o nekalých obchodních praktikách**
6. Jednoduchá a účinná pravidla týkající se přeshraničních smluv pro spotřebitele a podniky
7. Snížení administrativní zátěže pro podniky vyplývající z různých systémů DPH

Tučně zvýrazněné kapitoly představují čtyři legislativní návrhy, které jsou součástí strategie pro jednotný digitální trh. (Evropská komise, 2016a)

2.6 Příprava JDT v roce 2017

Rok 2017 byl pro vytváření jednotného digitálního trhu zlomový. Bylo dosaženo jednoho významného cíle, a to kompletního odstranění maloobchodních roamingových poplatků (viz kapitola 3).

V roce 2015 byla vytvořena strategie pro jednotný digitální trh obsahující opatření, která je nutno splnit do roku 2020, aby mohl JDT efektivně fungovat. V polovině

období, na které byla strategie určena, tedy v roce 2017, provedla komise přezkum provádění této strategie a výsledky zveřejnila v dokumentu **Sdělení komise o přezkumu v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh: Propojený jednotný digitální trh pro všechny** (Evropská komise, 2017a). V první části sdělení Evropské komise (2017a) se nachází informace o společném prohlášení o legislativních prioritách EU, které vyzývá odpovědné orgány Evropské unie, aby splnily své povinnosti v souvislosti s hlavními předpisy JDT do konce roku 2017. Komise zde zmínila nyní již úspěšné ukončení maloobchodních poplatků za roamingová data, které byly zrušeny 15. června 2017 a v souvislosti s tím stručně informovala o tzv. balíčku „trojí výhra spotřebitelů“, který zahrnoval (Evropská komise, 2017a):

- Roamingová data
- Zeměpisné blokování
- Přeshraniční přenositelnost online služeb

Mimo tyto oblasti zde zmínila např. také obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR¹), problematiku přeshraničních zásilkových služeb nebo oblast autorského práva (podrobněji viz kapitola 3). Komise ve sdělení podrobně zhodnotila průběh provádění navrhovaných opatření a poskytla informace o dalších krocích, které podnikne. (Evropská komise, 2017a)

2.7 Příprava JDT v roce 2018

Největším úspěchem roku 2018 bylo schválení nařízení o odstranění zeměpisného blokování na území Evropské unie. Po zveřejnění v Úředním věstníku EU a vstupu v platnost devět měsíců poté, začaly členské státy EU toto nařízení implementovat do své legislativy. Situace, ve které se jednotlivé země nachází, je zobrazena v obrázku 2 v kapitole 3. Od května 2018 je také platné nařízení o službách přeshraničního dodávání balíků, které se vztahuje na všechny členské státy EU. (Evropská unie, 2019a)

V oblasti digitalizace zdravotnictví je významným opatřením předepisování e-receptů, které se v České republice musí povinně provádět od 1. 1. 2018. (Státní ústav pro kontrolu léčiv, 2017)

---

¹ GDPR = angl. General Data Protection Regulation

V češtině: Obecné nařízení o ochraně osobních údajů

2.8 Příprava JDT v roce 2019

V roce 2019 v souvislosti s procesem vytváření JDT vydala Evropská unie několik právních norem, např. směrnice o autorském právu a nařízení o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb. (Evropská unie, 2019a)

Významným mezníkem nejen pro rok 2019 se stalo schválení programu Digitální Evropa, který je stanoven pro období 2021 – 2027. Hlavním cílem tohoto programu je financovat oblasti **superpočítání, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, pokročilých digitálních dovedností** a zajištění **rozsáhlého využívání digitálních technologií**. (Rada EU, 2019a)

Další významnou událostí je počátek výměny e-receptů mezi Finskem a Estonskem. Do výměny se v průběhu roku zapojily např. Chorvatsko, Portugalsko, Kypr a Řecko. V roce 2020 se do přeshraniční výměny zapojí i Česká republika. (Státní ústav pro kontrolu léčiv, 2019)

3 Pilíře a opatření jednotného digitálního trhu EU

Úvodní část této kapitoly obsahuje přehled pilířů JDT a šestnáct souvisejících opatření. Druhá část kapitoly se podrobněji zabývá sedmi vybranými opatřeními.

3.1 Přehled pilířů, cílů a opatření JDT

Jednotný digitální trh je postaven na třech pilířích, které zároveň představují tři hlavní cíle JDT. Těmito pilíři jsou (Evropská komise, 2015b):

1. Zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě
2. Vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb
3. Maximalizace růstového potenciálu digitální ekonomiky

Efektivní fungování jednotného digitálního trhu závisí na odstranění překážek bránících v jeho rozvoji. Překážky byly vymezeny v roce 2015 Evropskou komisí v dokumentu Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě. Mezi tyto překážky patří zejména tzv. geo-blocking a problémy s doručováním zásilek do jiných členských zemí EU. (Evropská komise, 2015b)

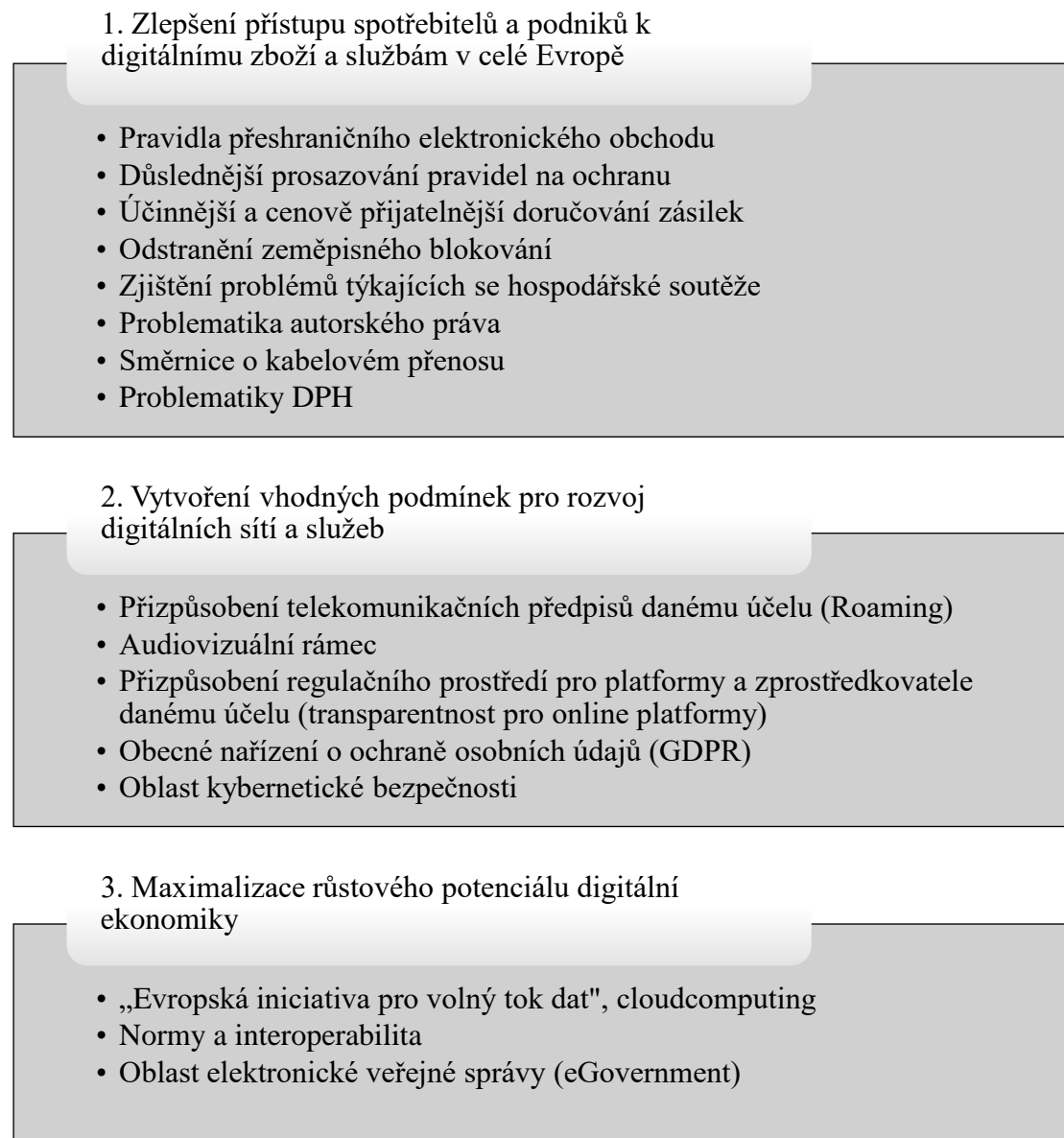
V rámci těchto překážek byl vytvořen souhrn šestnácti opatření, která spadají pod tři pilíře jednotného digitálního trhu. Jejich výčet, včetně pilířů, pod které spadají, je znázorněn v obrázku 1. V podkapitole 3.2 jsou popsána pouze ta nejdůležitější opatření, která se přímo týkají problematiky jednotného digitálního trhu a hrají největší roli v procesu jeho vytváření. Vybranými opatřeními jsou:

1. Odstranění zeměpisného blokování
2. Oblast elektronické veřejné správy
3. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
4. Zajištění účinnějšího a cenově přijatelnějšího doručování zásilek
5. Konec poplatků za roaming
6. Oblast autorského práva
7. Transparentnost pro online platformy

U každého z uvedených opatření je vysvětlený jejich obsah, proč je důležité se těmto oblastem věnovat, a výsledky, které by odstranění souvisejících překážek mělo přinést nebo již přineslo. U opatření, které se již podařilo zrealizovat, jsou stručně uvedeny

informace o implementaci a výsledcích v České republice a vybraných členských státech.

Obr. 1: Pilíře JDT a opatření

Zdroj: Evropská komise (2015a), zpracováno autorkou

Termíny předložení návrhů jednotlivých opatření, které jsou stanovené v dokumentu strategie pro jednotný digitální trh z roku 2015, jsou uvedené v souhrnné tabulce na konci této kapitoly (viz tabulka 1). Další mezníky k důležitým událostem, které po roce 2015 a 2016 následovaly, jsou uvedené přímo u vybraných opatření.

3.2 Vybraná opatření k vytváření JDТ

3.2.1 Odstranění zeměpisného blokování

Termín „zeměpisné blokování“ (angl. geoblocking) označuje „diskriminační praxi“, která zákazníkům „[...] nakupujícím na internetu brání v přístupu ke zboží nebo službám a v jejich nákupu z internetové stránky v jiném členském státě.“ (Evropská unie, 2020a)

Zeměpisné blokování zboží a služeb zabraňuje zákazníkům nakupovat produkty a služby ze zahraničních internetových stránek. V mnoha případech jim v přístupu na stránky internetových obchodů nic nebrání, avšak při dokončování svého nákupu jsou zahraniční zákazníci zablokováni. V dalších případech se na internetové stránky zahraničních prodejců nemohou vůbec dostat. Důvodem toho je zeměpisná diskriminace, kdy jsou zákazníci omezováni v nákupu např. díky místu trvalého pobytu a státní příslušnosti. (Evropská unie, 2018)

Odstranění tohoto blokování je jedním ze zásadních kroků a „[...] bude mít za následek širší výběr, a následně i výhodnější podmínky pro spotřebitele a více příležitostí pro podniky [...]“ (Pavlova, 2018)

Problematika zeměpisného blokování byla zmíněna již ve Strategii pro jednotný digitální trh v Evropě v roce 2015, kdy bylo vymezeno, čeho se týká a co přinese jeho definitivní odstranění. (Evropská komise, 2015b)

V květnu 2016 byl podle plánu, představeném ve výše zmíněném dokumentu Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, postoupen návrh na ukončení zeměpisného blokování. Dne 6. února 2018 bylo potvrzeno ukončení geo-blockingu schválením nařízení o řešení neoprávněného zeměpisného blokování. V následujících měsících, kdy členské státy EU postupně implementovaly toto nařízení do svých zákonů, docházelo k odstraňování této překážky. (Rada EU, 2018a)

Rada EU zároveň zdůraznila: „Stanovení odlišných cen, na rozdíl od cenové diskriminace, zakázáno nebude, takže obchodníci mohou nabízet odlišné všeobecné podmínky, včetně cen, a zaměřovat svou činnost na určité skupiny zákazníků na konkrétních územích.“ (Rada EU, 2018a)

Opatření proti zeměpisnému blokování však neznamená, že obchodníci mají povinnost dodávat zboží do všech členských zemí EU. Pokud prodejce nenabízí dodání zboží

do jiného členského státu EU, má zákazník právo si dané zboží objednat a nechat si ho dodat do státu obchodníka, kde si např. zboží vyzvedne v kamenné prodejně nebo na jiné adrese. Vylučuje se tedy možnost, že bude zákazníkova objednávka blokována na základě jeho IP adresy. Totéž se vztahuje na elektronické služby a dále i na služby nacházející se na určitém místě. Týká se to např. prodeje vstupenek, ubytování nebo také pronájmu automobilu. (Evropská unie, 2018)²

Poté, co v červenci roku 2019 vzešla v ČR v platnost novela zákona o ochraně spotřebitele č. 179/2019 Sb., která se týká nařízení (EU) 2018/302 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování, které nabylo účinnosti v roce 2018, proběhla v České republice inspekční kontrola webových stránek pěti internetových obchodů se zahraničními doménami. Inspekci prošly pouze dva z těchto internetových obchodů. U zbylých tří obchodů bylo potvrzeno porušení novely. Při vyplnění fakturační adresy v České republice a doručovací adresy ve stejné zemi shodné s doménou daných internetových stránek, nebylo možné objednávku dokončit. Následkem toho dojde k zahájení soudního řízení. (OUR MEDIA a.s., 2020)

Na následujícím obrázku č. 2 je zobrazená implementace nařízení (EU) 2018/302 v evropských zemích. Jak je z obrázku patrné, toto nařízení implementovalo do své legislativy již devět zemí Evropy (Česká republika, Spojené království, Belgie, Dánsko, Nizozemsko, Německo, Polsko, Maďarsko a Itálie.) Ve Finsku proces implementace stále probíhá a Španělsko, Francie a Slovensko zatím nepodaly žádné návrhy. Z modře označených členských zemí nejsou data k dispozici nebo jde o země, které nejsou členy Evropské unie. (Bird & Bird, 2020)³

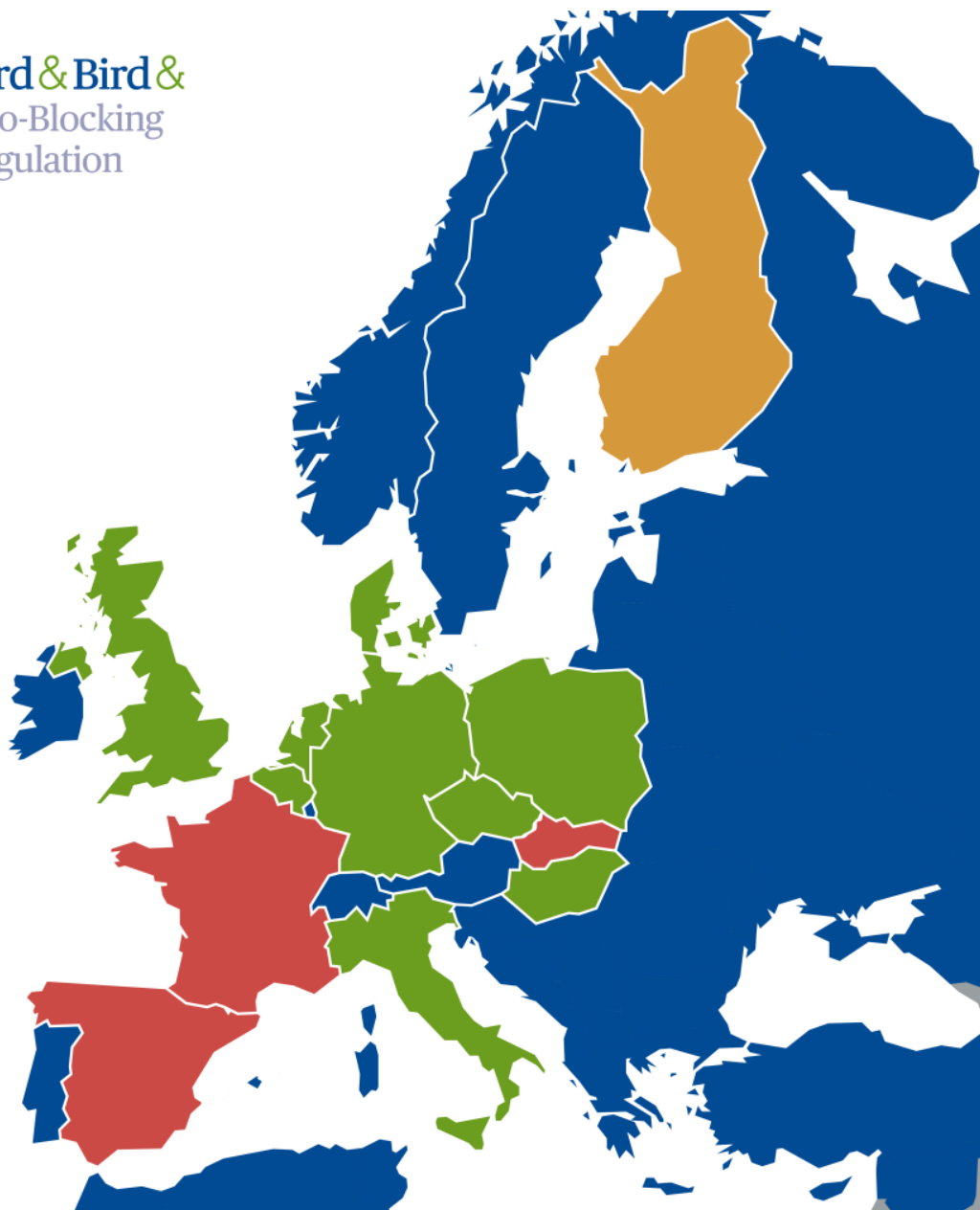
---

² Data v souvislosti s problematikou geo-blockingu, se nachází v podkapitole 4.4 v tabulce 8, kde je zobrazen vývoj online prodeje a přeshraničního online prodeje v České republice za posledních pár let.

³ Obrázek se vztahuje k roku 2019, kdy součástí EU byla také Velká Británie.

Obr. 2: Implementace nařízení o zeměpisném blokování

Bird & Bird &
Geo-Blocking
Regulation

Zdroj: Bird & Bird (2020)

3.2.1 Oblast elektronické veřejné správy

S elektronickou veřejnou správou souvisí tzv. zásada “pouze jednou“, jejíž rozšíření může pro EU znamenat úsporu finančních prostředků až o 5 miliard korun ročně a mimo jiné také obrovskou úsporu času. Tato zásada znamená, že informace o občanech a podnicích, které již byly orgánům veřejné správy poskytnuty, budou využity zpětně, bez zažádání o jejich opakovatelné poskytnutí. Ze statistik v roce 2015, kdy byla zveřejněna strategie pro JDT, vyplývá, že až v 62 % případů bylo požadováno opakované poskytnutí informací. (Evropská komise, 2015b)

Elektronické dokumenty a jejich využívání je dalším významným bodem, který spadá do oblasti elektronické veřejné správy. Díky jejich širšímu zavádění klesají náklady spojené s administrativou. Výhodou elektronických dokumentů je nejen úspora finančních prostředků, ale také okamžitá přenositelnost informací a tím úspora času. (Evropská komise, 2015b)

Mezi tyto dokumenty patří tzv. e-recepty. Od 1. 1. 2018 musí všichni lékaři v ČR předepisovat svým pacientům léky pouze elektronicky. Mezi největší pozitiva tohoto nařízení patří bezpečnost pacientů, kteří si po domluvě s lékařem mohou recept vyzvednout ihned v lékárně. Nemusí tedy navštěvovat ordinaci a vystavovat se tak nebezpečí nakažení od nemocných. Již v květnu 2017, před zavedením povinného vystavování e-receptů, se zapojovalo více než sedm tisíc lékařů a přes tisíc zdravotnických zařízení. (Státní ústav pro kontrolu léčiv, 2017)

Od roku 2020 se v **České republice** zavádí i přeshraniční vyzvedávání e-receptů, kdy budou mít pacienti možnost vyzvednout si svůj recept v dalších členských státech, které taktéž zavádějí přeshraniční vyzvedávání. První dva státy, které na začátku roku 2019 vyzvedávání v zahraničních lékárnách zavedly, byly **Estonsko a Finsko**. Dalšími státy byly např. **Chorvatsko, Portugalsko, Kypr a Řecko**. (Státní ústav pro kontrolu léčiv, 2019)

3.2.2 Obecné nařízení o ochraně osobních údajů

Ochrana osobních údajů spadá do druhého pilíře a je jedním z nejdůležitějších faktorů, pro efektivní fungování JDT. Zákazníci musí mít totiž určitou důvěru, že jejich data při využívání digitálních technologií budou chráněna a nebudou nijak zneužita. (Evropská komise, 2015a)

V roce 1995 vydalo tehdejší Evropské společenství Směrnici Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. (Evropský parlament a Rada, 1995)

V následujících letech byly vydávány další právní předpisy, avšak tato zmíněná směrnice je klíčovou. Vzhledem k tomu, že se v posledních letech rapidně zvýšilo používání digitálních technologií, dochází k šíření velkého množství dat a hlavně osobních informací. Proto se v roce 2016 přijala reforma, která směrnici z roku 1995 a další související předpisy aktualizovala. (Evropská unie, 2020b)

V tomto reformním balíčku je zahrnuto obecné nařízení o ochraně údajů zkr. GDPR, které „[...] stanoví práva fyzických osob a povinnosti subjektů, jež údaje zpracovávají, a subjektů, jež za zpracování údajů odpovídají. Stanoví také metody, kterými se má zajistit splnění souvisejících požadavků, a rozsah sankcí pro případ porušení pravidel.“ (Evropská unie, 2020b)

Kromě toho zahrnuje balíček také směrnici o ochraně údajů při vymáhání trestního práva, jejímž cílem je: „[...] zajistit právo fyzických osob na ochranu jejich osobních údajů a současně vysokou úroveň veřejné bezpečnosti. Uplatňuje se na přeshraniční i vnitrostátní zpracování údajů příslušnými orgány členských států pro účely vymáhání trestního práva.“ (Evropská unie, 2020b)

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů neboli GDPR nabylo účinnosti 24. května 2016 a členskými zeměmi EU byla stavena povinnost implementovat ho do své legislativy a uplatňovat v praxi do 25. května 2018. (Evropská unie, 2020b)

V roce 2019 vydala Evropská unie infografiku (Evropská komise, 2019a), která obsahuje základní data do května 2019, která se vztahují k této problematice. Data jsou převzata z Evropského sboru pro ochranu osobních údajů a jedná se například o nejčastější druhy stížností, implementaci GDPR nebo také udělování pokut. Tyto pokuty udělují příslušné autority za porušování pravidel GDPR. Dle informací Evropské komise byla např. jedna polská společnost „[...] pokutována až 220 000 euro za neinformování občanů o tom, že bude zpracovávat jejich data.“ (Evropská komise, 2019a)

Dle informací z počátku roku 2020 Slovinsko stále neimplementovalo nařízení o ochraně osobních údajů do své legislativy. (Jadek & Pensa Law Firm, 2020)

Na základě výše uvedeného je tedy možné vymezit tyto mezníky v ochraně osobních údajů:

V květnu 2016 vstoupilo v platnost obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Související pokyny a sdělení Komise o přímém uplatňování obecného nařízení o ochraně osobních údajů vydala Komise dva roky poté v lednu 2018. Dne 25. května 2018 se obecné nařízení o ochraně osobních údajů začalo používat v národních legislativách členských zemí, byl zřízen Evropský sbor pro ochranu osobních údajů a byly přijaty první stížnosti k této problematice podané nevládními organizacemi. V červenci 2019 vydala Komise sdělení, které hodnotí provádění GDPR. V roce 2020

bude předložena zpráva o provádění obecného nařízení o ochraně údajů. (Evropská komise, 2019b)

3.2.1 Účinnější a cenově přijatelnější doručování zásilek

Dalším důvodem, proč spotřebitelé nenakupují online přes hranice je příliš drahé doručování balíčků a nízká důvěra ke kvalitě jejich přeshraničního doručování. S tím souvisí také nízká transparentnost subjektů a skutečnost, že zúčastněné strany nejsou dostatečně propojené. (Evropská komise, 2015b)

Pokud nebudou k dispozici zásilkové služby s přijatelnou cenou a kvalitou, není možné, aby se rozvíjel přeshraniční elektronický obchod. Spotřebitelé nebudou nakupovat přes internet od obchodníků z jiných členských států a podniky nebudou zvyšovat přeshraniční prodej. V mnoha případech se při přeshraničním doručování zásilek jedná o neodůvodněné navýšení ceny dopravy. Například i přes to, že místo doručení v jiném členském státě je stejně vzdálené jako místo doručení ve státě prodávajícího, náklady na dopravu se mnohdy liší. Proto je třeba zajistit vyšší transparentnost sazeb a kontrolovat, zda nedochází k diskriminaci zúčastněných stran. (Evropská komise, 2016a)

Komisařka pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky Elżbieta Bieńkowska v této souvislosti uvedla: „[...] Jasnější pravidla, jejich lepší prosazování a cenově dostupnější přeshraniční zásilkové služby umožní spotřebitelům i společnostem, zejména malým a středním podnikům, maximálně využívat jednotného trhu EU a přeshraničního elektronického obchodu.“ (Bieńkowska, 2016)

V květnu 2016 bylo dle plánu (viz tabulka 1) podané opatření týkající se doručování zásilek do zahraničí. Toto opatření je součástí balíčku o elektronickém obchodu, který dále zahrnuje opatření v oblasti zeměpisného blokování a opatření týkající se pravidel, jejich ochrany a prosazování, ve snaze posílit zákaznickou důvěru. (Evropská komise, 2016b)

Nařízení o službách přeshraničního dodávání balíků bylo v květnu 2018 zveřejněno v Úředním věstníku EU. Nařízení stanovuje přepravcům zásilek, které nepřevyšují 31,5 kg, každým rokem poskytovat příslušným orgánům jejich údaje, např. rozvezené množství zásilek, počet zapojených osob do přepravní činnosti a seznam cen. Ceník je následně zveřejněný pro všechny spotřebitele a podniky. Příslušné orgány poté

kontrolují, zda jsou ceny vhodně stanovené a zda nedochází k neodůvodněnému navýšení. Někteří přepravci jsou také povinni informovat své klienty o všech dostupných způsobech dodání a poplatcích. V případě porušení tohoto nařízení budou přepravci pokutováni. (Český telekomunikační úřad, 2018)

Nařízení má platnost od 22. května 2018 a všechny státy Evropské unie jsou povinny se jím řídit. V článku 11, který se týká přezkumu nařízení, je zvláště povinnost Evropské komise do 23. května 2020 a dále každé tři roky předložit Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu, která se bude vztahovat na skutečnost, jak probíhá uplatňování a provádění nařízení. Eventuálně bude také předložen legislativní návrh revize. (Evropský parlament a Rada, 2018)

3.2.2 Konec poplatků za roaming

Problematika roamingových poplatků spadá pod opatření týkající se přizpůsobení telekomunikačních předpisů danému účelu. Velkým problémem byly v oblasti roamingu neucelená pravidla a fakt, že domácí trhy byly stále izolované a nebylo tak využíváno jeho potenciálu v telekomunikačním trhu. (Evropská komise, 2015b)

V roce 2015 došlo k dohodě Evropského parlamentu a zástupců členských států zrušit maloobchodní poplatky za roaming od poloviny roku 2017. Už v dubnu roku 2016 došlo ke snížení cen a bylo zakázáno překročení maloobchodních stropů. To znamená, že cena, za kterou poskytoval operátor data, volání nebo SMS na domácím trhu a dále přičtené poplatky, nesměla tyto stropy překročit. Nejvyšší hodnota příplatku za jednu minutu volání a za jeden MB dat byla shodná a představovala 0,05 euro. Za jednu SMS si operátoři mohli účtovat nejvíce 0,02 eur. Tyto částky jsou zároveň jednotlivé výše velkoobchodních stropů. Co se týče výše maloobchodních stropů, v případě volání byl strop ve výši 0,19 euro za jednu minutu a v případě dat 0,20 euro za jeden MB. Strop u jedné SMS zprávy dosahoval 0,06 eur. (Rada EU, 2015)

V průběhu následujících měsíců docházelo k dalšímu snižování cen velkoobchodních stropů a v únoru roku 2017 došlo k dohodě členských států o těchto cenách, která byla základem pro zrušení maloobchodních poplatků. Od 15. června 2017, kdy byly poplatky za roaming definitivně ukončeny, mají operátoři možnost poskytovat bezpříplatkový roaming, kdy nehrozí růst cen na domácím trhu. (Rada EU, 2017)

Tehdejší předseda Evropské komise J. C. Juncker k tomu v roce 2017 uvedl: „Zároveň se EU povedlo najít přesnou rovnováhu mezi koncem poplatků za roaming a potřebu udržet domácí mobilní balíčky konkurenceschopné a atraktivní. Operátoři měli dva roky, připravit se na konec roamingových poplatků a my jsme přesvědčení, že se chopí příležitostí, které tato nová pravidla přinášejí, ve prospěch jejich zákazníků.“ (Juncker, 2017)

V minulosti lidé při cestování přes hranice v rámci Evropské unie platili u svých operátorů značně vyšší sazby za využitá internetová data, poslané SMS a hovory. V současné době tedy nemusí mít při návštěvě jiného členského státu obavy z poplatků, které za využívání dat museli platit. Toto je výhodné zejména pro ty, kteří cestují přes hranice pravidelně, např. každodenně za prací.

3.2.3 Problematika autorského práva

Autorské právo hraje v případě jednotného digitálního trhu velkou roli. Evropská unie totiž dosahuje ve světě vysoké pozice, co se týče odvětví spojených s autorským právem. Podle dat uvedených ve Strategii pro JDT v roce 2015, internetové připojení užívalo k účelům spojených s kulturou až 56 % občanů EU. Problém spočívá v přístupnosti obsahu (např. audiovizuálních pořadů), který je autorským právem chráněný. Dalším problémem je situace, kdy občané přístup k tomuto obsahu mají v zemi, ve které žijí, ale v dalších členských státech nikoliv (nefunguje zde tzv. přenositelnost digitálních služeb). (Evropská komise, 2015b)

Pokud by nedošlo k **modernizaci autorského práva**, nemohli by občané a podniky Evropské unie plně využívat **digitálních služeb** přeshraničně. (Evropská komise, 2017a)

Po změně pravidel budou moci občané Evropské unie při cestování přes hranice využívat digitálních služeb, „[...] jako jsou filmy, sportovní přenosy, hudba, elektronické knihy nebo hry, za jejichž využívání zaplatili doma [...]“ bez omezení. „[...] Společně s ukončením poplatků za roaming se jedná o důležitý pokrok při vytváření jednotného digitálního trhu, který je přínosem pro všechny.“ (Maltské předsednictví, 2017)

Dle informací Rady EU, byl v únoru roku 2019 předběžně sjednán návrh nových pravidel, tedy směrnice, která obsahovala problematiku autorského práva jakožto

jednoho z nejdůležitějších bodů, který přispěje k vytvoření jednotného digitálního trhu. Dalším krokem bylo potvrzení návrhu Radou a Evropským parlamentem. (Rada EU, 2019b)

Současný rumunský ministr kultury Valer Daniel Breaz tehdy nazval sjednanou dohodu jako doklad odhodlání „[...] vytvořit dobře fungující jednotný digitální trh, který bude v zájmu všech evropských občanů podporovat rozvoj nových podniků založených na obsahu. [...]“. Dále pak zmínil, že digitální svět s sebou přinese příležitosti a výhody nejen pro autory digitálního obsahu, ale i všechny občany Evropské unie. (Breaz, 2019)

V **dubnu 2019**, tedy dva měsíce po sjednání předběžného návrhu nových pravidel, Rada Evropské unie směrnicí přijala. Obsah směrnice tvoří tyto tři oblasti (Rada EU, 2019c):

1. Přizpůsobení výjimek a omezení autorského práva digitálnímu a přeshraničnímu prostředí
2. Zlepšení postupů udělování licencí pro zajištění širšího přístupu ke kreativnímu obsahu
3. Dosažení řádně fungujícího trhu v oblasti autorského práva

Proces schválení směrnice nebyl jednoduchý. V Radě EU, stejně tak jako v Evropském parlamentu se vyskytovaly různé názory o modernizované směrnici, tedy jejím obsahu a jaký bude mít souhrn těchto nových pravidel dopad na internetové společnosti např. Google, Facebook, Twitter a Seznam. Jedním z nejvíce řešených témat, které vedlo k rozporu mezi odpůrci a příznivci, byl článek 17 (původně čl. 13). V něm se jedná o nově vzniklou odpovědnost internetových platforem za obsah, který je na nich zveřejněn, a povinnost používat tzv. upload filtry, které jakýkoli nelegální obsah zaznamenávají a dále zveřejnění tohoto obsahu na internetových platformách zablokuje. (Hendrych, 2020a)

Článek 17 vzbudil v minulém roce u veřejnosti v Evropské unii pobouření. Pokud by se některé platformy rozhodly přestat poskytovat své služby v Evropské unii, aby nedošlo k budoucím sporům v rozporu s modernizovanou směrnicí autorského práva, evropští občané by již neměli k těmto platformám přístup. To by se mohlo týkat např. různých streamovacích služeb. Těmi je například Twitch nebo také YouTube, které mnoho občanů využívá k zajištění svých příjmů např. hraním videoher pro veřejnost. (oXy Online s.r.o., 2020)

Článek 17 vzbudil odpor např. u polské vlády, která vidí v upload filtrech zásadní porušení práva Evropské unie. V roce 2020 má Soud Evropské unie rozhodnout, zda se o porušení unijních práv jedná, či nikoliv. (Hendrych, 2020a)

Česká republika stejně jako ostatní členské státy EU musí ve lhůtě dvou let od zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie přizpůsobit směrnici svou legislativu. Každý stát se se směrnicí může vypořádat svým způsobem, avšak musí dojít ke splnění stanovených cílů. Porady o tom, jak se bude postupovat, aby byly cíle modernizované směrnice splněny, započaly v České republice již v posledních měsících roku 2019. (Hendrych, 2020a)

Dle slov zástupců Ministerstva kultury ČR by měly být výstupy „[...]“ podkladem pro vyhodnocení dopadů možných alternativ a pro formulování návrhů právní úpravy. Ministerstvo kultury bude vhodný způsob implementace směrnice konzultovat se všemi zájmovými skupinami, které o konzultaci projeví zájem, [...]“. (Zástupci ministerstva kultury, 2019)

Do začátku podzimu 2020 by mělo dojít k finalizaci návrhu a jeho přednesení vládě k projednání. Poté musí být zákon schválen Poslaneckou sněmovnou. (Hendrych, 2020a)

3.2.4 Transparentnost online platform

Transparentnost pro on-line platformy spadá do druhého pilíře, který se zabývá vytvořením vhodných a rovných podmínek, pro rozvinutí digitálních sítí a inovativních služeb. Týká se celkově on-line platform a toho, jak jsou užitečné a použitelné na trhu. Spadá sem dále používání obdržených informací těmito platformami, vztahů mezi nimi a dodavateli a dále také boj s obsahem, který by se na internetu neměl vyskytovat. (Evropská komise, 2015b)

Bādālāu (2019) zdůrazňuje, že předvídatelnost má pro podnikání zásadní význam: „Společnosti, které při svém podnikání využívají on-line platform, by měly být v plném rozsahu informovány o podmínkách tohoto vztahu a v případě nutnosti by měly mít možnost domáhat se rychlé a účinné nápravy. Nové nařízení, které je první svého druhu na světě, umožní podnikům v EU plně využívat výhod digitální ekonomiky.“ (Bādālāu, 2019)

V dubnu roku 2018 byl Evropskou komisí podán návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikové uživatele internetových zprostředkovatelských služeb ke zlepšení transparentnosti online platforem. Dle článku 1, se návrh zaměřuje na „[...] internetové zprostředkovatelské služby a internetové vyhledávače poskytované, nebo nabízené k poskytnutí, podnikovým uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek [...]“. Návrh nařízení se vztahuje nejen na poskytovatele se sídlem v EU, ale i na všechny ostatní, kteří se nachází mimo, ale poskytují v Evropské unii své služby. (Rada EU, 2018b)

V posledních dvou desetiletích se k podnikání stále více využívá internetových služeb. Vztahy v tomto digitálním prostředí, kde probíhá k nepřetržité elektronické výměně dat a informací, se proto musí přizpůsobit. Dosažení vyšší transparentnosti zprostředkovatelských služeb, jako jsou např. internetové stránky a internetové vyhledávače, by přispělo v řešení budoucích sporů a zamezilo by se nepoctivým praktikám vůči druhé straně, tedy podnikovým uživatelům, kteří těchto služeb využívají, a jejímž prostřednictvím obchodují na trhu. (Rada EU, 2018b)

V polovině roku 2019 bylo Radou, po domluvě s Evropským parlamentem, přijato úplné znění nařízení (EU) 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb. V červenci téhož roku bylo nařízení zveřejněno v Úředním věstníku EU a nabyde účinnosti rok po zveřejnění. (Rada EU, 2019d)

S transparentností online platforem souvisí také tzv. Digital Services Act. Jeho obsahem by měla být mimo jiné pravidla, která se budou týkat transparentnosti internetových společností a platforem. Digital services act se dále bude vztahovat např. na netransparentní profilování, cílení reklam, fake news a algoritmy sociálních sítí. Tento „plán“ by měl být do konce roku 2020 představen Evropskou komisí. (Hendrych, 2020b)

Tabulka 1 uvádí přehled opatření, které spadají pod tři pilíře jednotného digitálního trhu a časový plán pro jejich plnění, který byl zveřejněný v dokumentu Evropské komise (2015b) s názvem Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě.

Tab. 1: Časový plán jednotlivých opatření

Opatření ²²	Časový plán
Lepší přístup spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě	
Legislativní návrhy jednoduchých a účinných pravidel týkajících se přeshraničních smluv pro spotřebitele a podniky	2015
Přezkum nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele	2016
Opatření v oblasti doručování zásilek	2016
Široce koncipovaný přezkum s cílem připravit legislativní návrhy pro potírání neodůvodněného zeměpisného blokování	2015
Šetření elektronického obchodování z hlediska hospodářské soutěže v souvislosti s on-line obchodováním se zbožím a s poskytováním on-line služeb	2015
Legislativní návrhy na reformu systému autorských práv	2015
Přezkum směrnice o družicovém vysílání a kabelovém přenosu	2015/2016
Legislativní návrhy na snížení administrativní zátěže podniků vyplývající z různých systémů DPH	2016
Vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb	
Legislativní návrhy na reformu stávajících telekomunikačních pravidel	2016
Přezkum směrnice o audiovizuálních mediálních službách	2016
Komplexní analýza úlohy platform na trhu včetně nedovoleného obsahu na internetu	2015
Přezkum směrnice o soukromí a elektronických komunikacích	2016
Vytvoření smluvního partnerství veřejného a soukromého sektoru pro kybernetickou bezpečnost	2016
Maximalizace růstového potenciálu digitální ekonomiky	
Iniciativy týkající se vlastnictví dat, volného toku dat (například mezi poskytovateli služeb cloud computingu) a evropského cloudu	2016
Přijetí plánu prioritních norem IKT a rozšíření Evropského rámce interoperability pro veřejné služby	2015
Nový akční plán v oblasti elektronické veřejné správy, včetně iniciativy týkající se zásady „pouze jednou“ a iniciativy týkající se propojení obchodních rejstříků	2016

Zdroj: Evropská komise (2015b, s. 21)

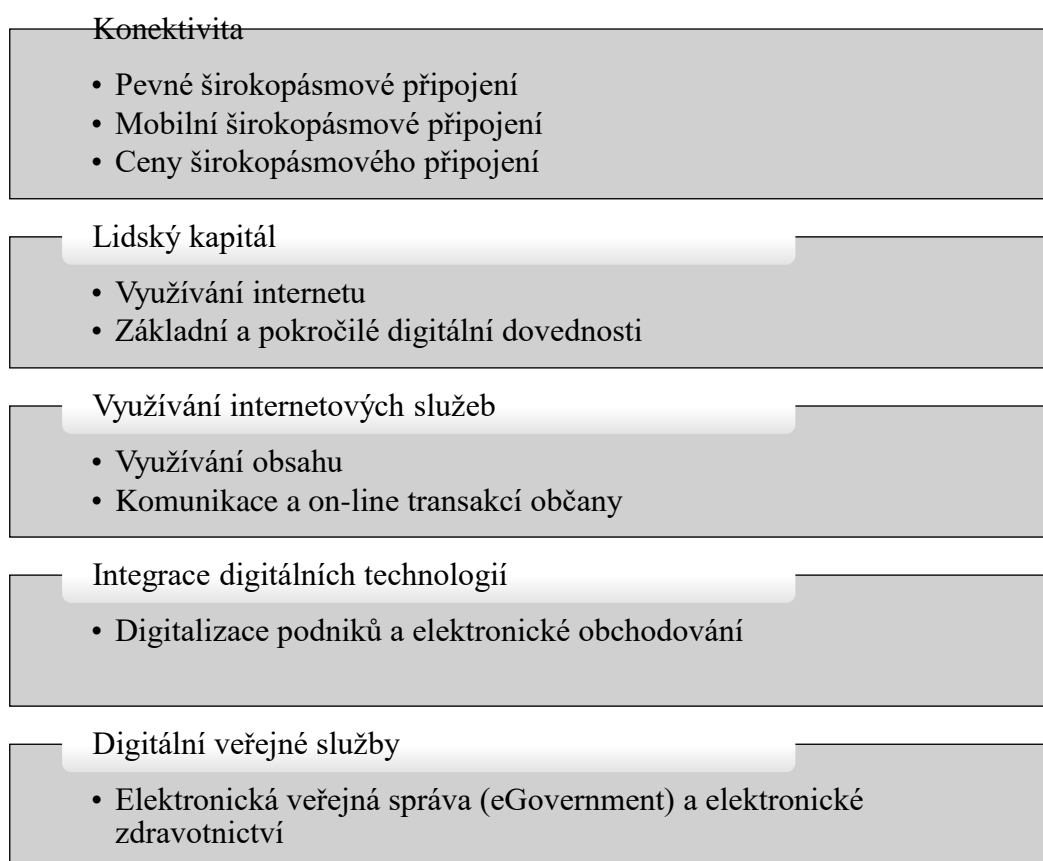
4 Hodnocení ČR a EU na základě DESI

4.1 Index digitální společnosti a ekonomiky (DESI)

K charakterizování a porovnávání pokroku jednotlivých zemí Evropské unie v digitalizaci se používá Index digitální ekonomiky a společnosti (the Digital Economy and Society Index - DESI), který „[...] lze chápat jako určitý analytický nástroj na srovnávání států mezi sebou, tak i v čase a poskytuje tak základ pro zahájení strategie jednotného digitálního trhu.“ (Kozelský, 2015)

Jednotlivé oblasti a jejich ukazatele, na základě kterých jsou země EU hodnocené, poukazuje obrázek 3.

Obr. 3: Oblasti DESI

Zdroj: Evropská komise (2018a), zpracováno autorkou

DESI index je z velké části tvořený na základě dat z Eurostatu, což je statistický úřad Evropské unie. Některá data spojená s širokopásmovým připojením, jsou získána

od členských států EU prostřednictvím Komunikačního výboru, nebo jsou odvozená z různých studií. To se týká např. eGovernment. (Evropská komise, 2018b)

Celkové skóre DESI jednotlivých zemí se skládá z výsledků pěti zmíněných oblastí DESI (viz obrázek 3). 25 % celkového skóre tvoří první dvě oblasti DESI, a to konektivita a lidský kapitál. Poté následuje třetí oblast DESI - integrace digitálních technologií, která tvoří 20 % celkového skóre. Poslední dvě oblasti, kterými jsou využívání internetových služeb a digitální veřejné služby tvoří 15 % skóre. (Evropská komise, 2018b)

4.2 Výkonnost členských zemí dle DESI

V tabulce 2 jsou zobrazeny členské země Evropské unie, které se podle stupně digitalizace řadí do skupin vysoce výkonných zemí, středně výkonných zemí a zemí s nízkou výkonností.

Tab. 2: Uskupení zemí EU podle digitální výkonnosti (DESI) 2018

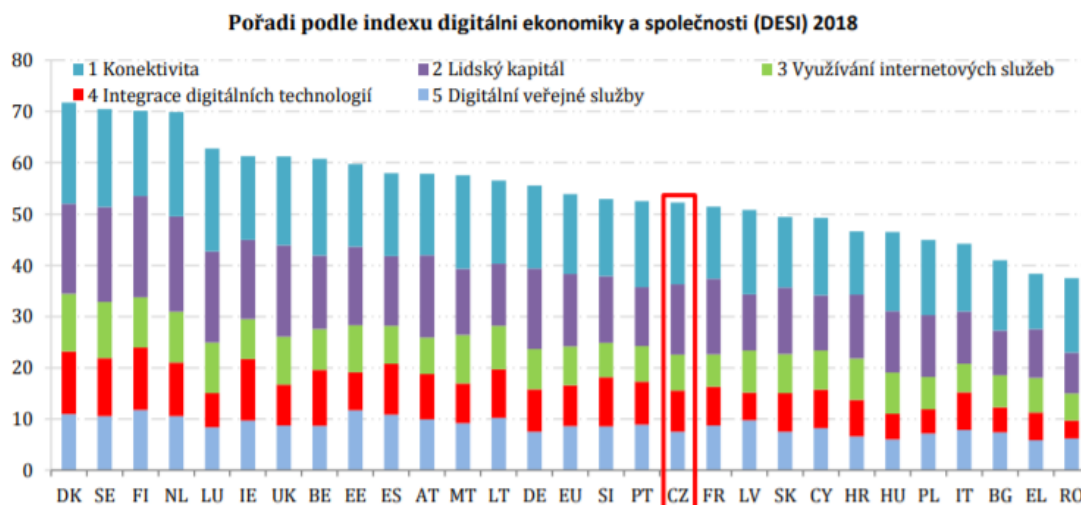
	Vysoce výkonné země	Středně výkonné země	Země s nízkou výkonností
1	Dánsko	Španělsko	Slovensko
2	Švédsko	Rakousko	Kypr
3	Finsko	Malta	Chorvatsko
4	Nizozemsko	Litva	Maďarsko
5	Lucembursko	Německo	Polsko
6	Irsko	Slovinsko	Itálie
7	Velká Británie	Portugalsko	Bulharsko
8	Belgie	Česká republika	Řecko
9	Estonsko	Francie	Rumunsko
10		Lotyšsko	

Zdroj: (Evropská komise, 2018b), zpracováno autorkou

V seznamu vysoce výkonných států se nachází i Velká Británie, která v roce 2020 vystoupila z Evropské unie, avšak tabulka č. 2 zahrnuje informace z DESI 2018. Česká republika se dle výsledků DESI 2018 řadí mezi středně výkonné země. Podrobnější informace obsahuje obrázek 4, kde je zobrazeno přesné pořadí zemí DESI 2018. Zde jsou barevně znázorněné jednotlivé oblasti indexu DESI a jejich poměr, který představují v celkovém skóre.

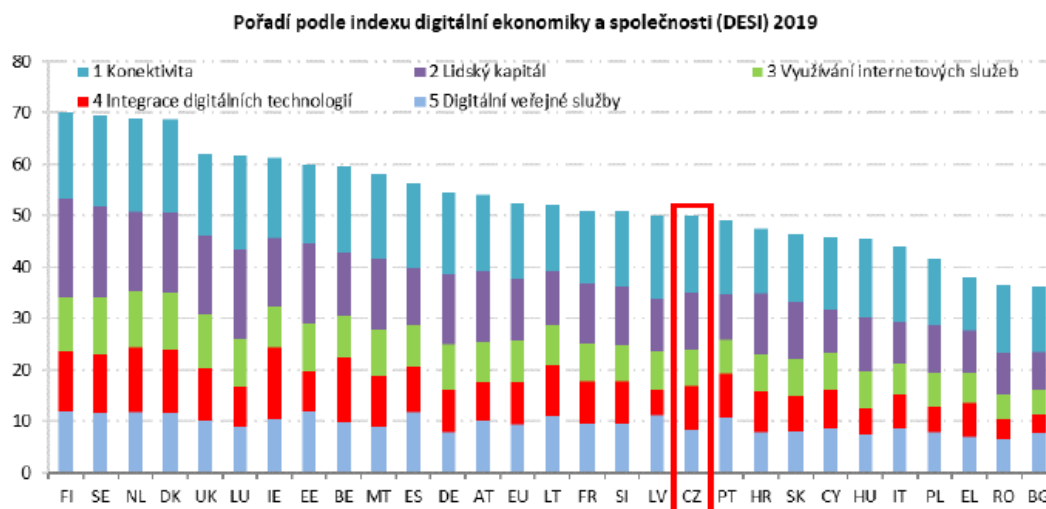
Obr. 4: Pořadí podle indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2018

Zdroj: Evropská komise (2018a, s. 1)

Stejně jako obrázek 4, i obrázek 5 zobrazuje pořadí zemí dle indexu digitální ekonomiky a společnosti. Nyní se jedná o nejaktuálnější data, tedy DESI 2019. První čtyři místa v pořadí DESI 2019 obsazují stejné země jako v pořadí DESI 2018, avšak změnilo svá pořadí. Finsko, které obsazovalo třetí místo, se dostalo do popředí. Naopak Dánsko kleslo z prvního místa na místo čtvrté. Co se týče zemí s nízkou výkonností, na posledních třech místech se nachází stále Řecko, Rumunsko a Bulharsko. Česká republika se dle DESI 2019 nachází na devatenáctém místě. Oproti výsledkům DESI 2018, klesla o jedno místo.

Obr. 5: Pořadí podle indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2019

Zdroj: Evropská komise (2019c, s. 3)

4.3 Skóre DESI 2014 – 2019

Za posledních šest let měření vývoje digitalizace pomocí již zmíněného indexu, došlo k značným změnám. Je samozřejmé, že v oblastech DESI a pod nimi zahrnutých ukazatelích, dochází k různému vývoji. S plněním některých oblastí mají země problém, kdežto v dalších dochází k velice rychlému rozvoji a k velkému pokroku.

Ze všech zemí Evropské unie je v digitalizaci na prvním místě Finsko, dále se na předních místech umístily Švédsko, Nizozemsko a Dánsko. Tyto státy dosahují nejlepších výsledků, co se týče konektivity, lidského kapitálu, využívání internetu atd. Na skóre EU v měřených oblastech poukazuje tabulka 3. (Evropská komise, 2019d)

Tab. 3: Skóre DESI EU v jednotlivých oblastech v letech 2014 až 2019

		DESI EU					
	Oblasti hodnocení	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Konektivita	0,51	0,55	0,59	0,512	0,548	0,593
2	Lidský kapitál	0,52	0,54	0,53	0,454	0,476	0,480
3	Využívání internetu	0,39	0,41	0,45	0,478	0,507	0,534
4	Integrace digitálních technologií	0,30	0,33	0,35	0,376	0,396	0,411
5	Digitální veřejné služby	0,45	0,47	0,51	0,540	0,579	0,629

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

Data uvedená v tabulce představují celkové skóre (celkovou hodnotu DESI) za stanovené roky.

V indexu DESI 2019 jsou zveřejněná skóre EU za roky 2017, 2018 a 2019, která jsou tučně zvýrazněná v tabulce 3. Skóre EU 2017 a 2018 dosahovala v minulých indexech DESI odlišných hodnot. Protože se změnila metodika výpočtu DESI, tak Evropská komise starší hodnoty DESI přepočítala, aby byla data v čase srovnatelná. Proto se může stát, že ve starších indexech DESI např. v DESI 2017 se bude skóre EU 2017 lišit od skóre EU 2017 uvedeného v DESI 2019.

K porovnání hodnot EU a ČR je vytvořena tabulka 4, kde jsou zachycena souhrnná data za jednotlivé oblasti DESI 2014 – 2019. Z porovnání dat uvedených v tabulkách 3 a 4 je

patrné, že ve všech oblastech, kromě oblasti integrace digitálních technologií, si ČR dle nejnovějších dat vede podprůměrně. To avšak neznamená, že v nich neudělala žádný pokrok. Bližší data a informace o digitalizaci ČR a vybraných států EU jsou uvedené v podkapitole 4.4.

Tab. 4: Skóre DESI ČR v jednotlivých oblastech v letech 2014 až 2019

		DESI ČR					
	Oblasti hodnocení	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Konektivita	0,48	0,55	0,61	0,519	0,562	0,592
2	Lidský kapitál	0,51	0,54	0,52	0,428	0,450	0,448
3	Používání internetu	0,37	0,39	0,4	0,427	0,447	0,479
4	Integrace digitálních technologií	0,36	0,41	0,37	0,434	0,413	0,425
5	Digitální veřejné služby	0,3	0,3	0,29	0,435	0,491	0,552

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

4.4 Hodnocení oblastí DESI a vybraných ukazatelů

Tabulky v této kapitole obsahují data z let 2014 - 2019. Pro zobrazení vývoje hodnot DESI jsou v tabulkách zobrazeny všechny položky za poslední roky, včetně těch, které se již od určitého roku do DESI nezahrnují. Pozornost je v této kapitole věnována jen některým nejdůležitějším položkám.

V tabulce 5 až 9 jsou uvedena data DESI za roky 2014 až 2019. Tato data se vztahují vždy k předchozímu roku, tzn. DESI 2017 obsahuje data z roku 2016, DESI 2018 data z roku 2017 atd. U některých položek se v tabulce nachází výjimky. V takovém případě jsou u dat zobrazeny roky, ze kterých jsou data převzata.

4.4.1 Konektivita

Konektivita (DESI 2019) zahrnuje deset dílčích ukazatelů (viz tabulka 5). Téměř všechny hodnoty jsou uvedeny v procentech. Počet účastníků, kteří využívají mobilní širokopásmové připojení a index cen širokopásmového připojení (body 3 a 8), jsou jediné kategorie vyjádřené číslem na stupnici 0 - 100.

V DESI 2017 se začalo zohledňovat pokrytí **sítěmi 4G telekomunikačních operátorů**. ČR se svými 94 % dosáhla devátého místa. Celkově za EU bylo připojeno 84 % domácností. Nyní je celkově připojeno až 94 % domácností a v ČR vzrostlo pokrytí až na 99 %. (Evropská komise, 2017b, 2018a, 2019c)

Další změnou je zohlednění **připravenosti na 5G**. Pátá generace mobilních sítí je jedním z klíčových faktorů v dalším rozvoji digitalizace. Již v roce 2016 byl prezentován návrh „Akční plán 5G pro Evropu“. Tato strategie, by se měla do konce roku 2020 plně zrealizovat a přinést tak výhody všem podnikům a občanům Evropské unie. (Evropská komise, 2020; Evropská unie, 2019b)

Nejvýše hodnocenými státy v oblasti konektivity jsou Dánsko, Lucembursko, Nizozemsko, Švédsko a Finsko. Poslední místa obsazují Řecko, Chorvatsko a Litva. Česká republika patří do průměru EU. (Evropská komise, 2019d)

Tab. 5: DESI ČR – Konektivita v období 2014 – 2019

		DESI ČR						DESI EU
	Oblast konektivity	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
1	Pokrytí pevným širokopásmovým připojením % domácností	98 %	98 % (2013)	98 %	99 %	98 %	98 %	97 %
2	Využití pevného širokopásmového připojení % domácností	66 %	76 %	76 %	71 %	73 %	74 %	77 %
3	Využití mobilního širokopásmového připojení počet účastníků na 100 obyvatel	50	62	470	77	81	82	96
4	⁵ Pokrytí NGA % domácností	64 %	64 % (2013)	73 %	75 %	89 %	90 %	83 %

⁴ Červen 2015

⁵ NGA = angl. Next Generation Access

V češtině: Přístupové sítě nové generace

5	Využití rychlého širokopásmového připojení % domácností	-	-	-	26 %	32 %	37 %	41 %
6	Využití superrychlého širokopásmového připojení % domácností	-	-	-	14 %	16 %	18 %	20 % (2017)
7	Pokrytí superrychlým širokopásmovým připojením % domácností	-	-	-	-	60 %	63 %	60 %
8	Index cen širokopásmového připojení hodnocení na stupnici 0-100	-	-	-	88	87	88	87 (2017)
9	Pokrytí sítěmi 4G % domácností	-	-	-	94 %	99 %	99 %	94 %
10	Připravenost na 5G přidělené spektrum jako % celk. harmonizovaného spektra 5G	-	-	-	-	-	17 %	14 %
11	Spektrum % z cíle	58 %	58 %	55 %	-	-	-	-
12	Účastníci s rychlým širokopásmovým připojením % připojení $\geq$ 30 Mbit/s	22 %	24 %	⁶ 30 %	-	-	-	-
13	Cena pevného širokopásmového připojení % příjmů	1,9 %	1,7 %	⁷ 1,1 %	-	-	-	-

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

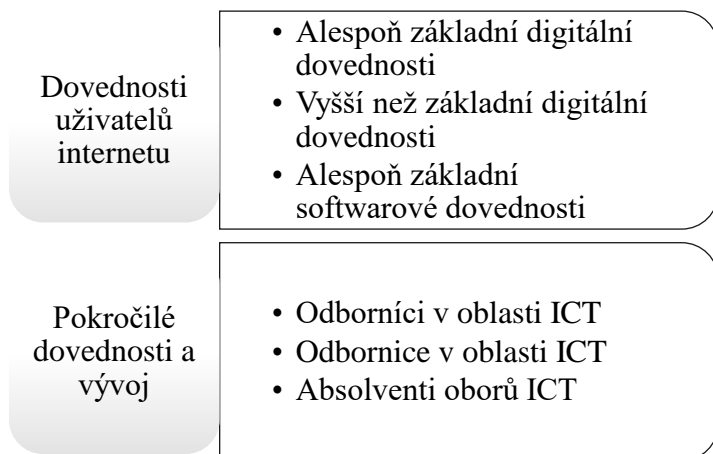
⁶ Červen 2015

⁷ Cena v roce 2015, příjmy v roce 2015

4.4.1 Lidský kapitál

Druhá oblast DESI, tedy oblast lidského kapitálu, zahrnuje dvě podoblasti. Těmito podoblastmi jsou dovednosti uživatelů internetu a pokročilé dovednosti a vývoj (viz obrázek 6).

Obr. 6: Podoblasti lidského kapitálu

Zdroj: Evropská komise (2019e), zpracováno autorkou

Níže, v tabulce 6 jsou znázorněny jednotlivé hodnoty, kterých příslušné ukazatele v průběhu let nabývaly. Z důvodu změn metodiky při tvorbě DESI se ukazatel uživatelů internetu v této oblasti nezohledňuje a byl přemístěn do oblasti využívání internetu (viz tabulka 7). Dále se z této oblasti a kompletně z DESI 2019 odstranil ukazatel absolventů STEM oborů.

Tab. 6: DESI ČR – Lidský kapitál v období 2014 – 2019

		DESI ČR						DESI EU
Oblast lidského kapitálu		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
1	Uživatelé internetu % uživatelů ze všech obyvatel věkové skupiny 16 – 74 let	70 %	76 %	77 %	79 %	81 %	-	-
2	Alespoň základní digitální dovednosti % uživatelů ze všech obyvatel věkové skupiny 16 – 74 let	52 % (2012)	57 %	57 %	54 %	60 %	60 % (2017)	57 % (2017)

3	Vyšší než základní digitální dovednosti % osob	-	-	-	20 %	24 %	24 % (2017)	31 % (2017)
4	Alespoň základní softwarové dovednosti % osob	-	-	-	57 %	62 %	62 % (2017)	60 % (2017)
5	Odborníci v oblasti ICT % všech zaměstnaných osob	2,9 % (2012)	2,9 % (2013)	3,4 % (2014)	3,7 % (2015)	3,5 % (2016)	3,6 % (2017)	3,7 % (2017)
6	Odbornice v oblasti ICT % všech zaměstnaných žen	-	-	-	0,8 % (2015)	0,9 % (2016)	0,7 % (2017)	1,4 % (2017)
7	Absolventi tzv. oborů STEM počet absolventů oboru STEM na 1000 osob ve věku 20 až 29 let	17 (2012)	17 (2012)	17 (2013)	16,6 (2014)	17,2 (2015)	-	-
8	Absolventi oborů ICT % absolventů	-	-	-	4,2 % (2014)	3,9 % (2015)	4,0 % (2016)	3,5 % (2015)

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

V oblasti základních digitálních dovedností, do kterých se řadí obyvatelé ve věku od 16 do 74 let, zaznamenala Česká republika značné výkyvy ve svém umístění mezi ostatními zeměmi EU. Z 18. místa v DESI 2014 postoupila v následujících letech na 11. místo (DESI 2016), s hodnotou 57 %. Toto místo si drží do současnosti, kdy dle výsledků DESI 2019, má v ČR alespoň základní digitální dovednosti 60 % osob. Česká republika se tak nachází nad průměrem EU (57 %). (Evropská komise, 2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c)

Co se týče základních digitálních dovedností obyvatel dalších členských zemí, hodnoty se mezi zeměmi značně liší. Občany od zřízení domácího přístupu k internetu odrazuje např. jeho cena, nebo přístup k internetu jinde, bojí se o své soukromí nebo mají nízké digitální dovednosti. Nejvíce občanů, kteří nevyužívají internet nebo nemají žádné dovednosti, je z Bulharska (40 %), kdy jen okolo 10 % Bulharů má vyšší než základní dovednosti. Naopak je tomu např. v Německu, kde přibližně 40 % obyvatel má vyšší než základní dovednosti a jen 10 % obyvatel nevyužívá internet nebo nemá žádné dovednosti. Nejlepší výsledky vykazují Lucembursko a Dánsko, kde méně než 5 %

obyvatel nemá žádné dovednosti a více než 40 % obyvatel má vyšší než základní dovednosti. (Evropská komise, 2019e)

Celkově v oblasti lidského kapitálu si nejlépe vedou Finsko, Švédsko a Lucembursko. Nejhorší výsledky mají naopak Bulharsko, Rumunsko a Itálie. Česká republika se s 44,8 % nachází mírně pod průměrem Evropské unie (48 %). (Evropská komise, 2019e)

4.4.1 Využívání internetu

Dle statistik DESI 2019 využívá v ČR 91 % uživatelů internet k vyhledávání zpráv, 72 % uživatelů využívá internet k bankovníctví a 70 % vyhledává hudbu, videa a hry. (Evropská komise, 2019c)

Jednou z položek, měřených v rámci oblasti využívání internetu, je procento osob, které jsou připojeny k internetu (viz tabulka 7). V průběhu let se Česká republika zlepšovala a z původních 70 % v DESI 2014 vzrostla hodnota o čtyři roky později na 81 % osob. Dle DESI 2019 využívá internet v současné době 84 % osob. Tento ukazatel je rovněž zobrazený v tabulce 6: DESI ČR – Lidský kapitál⁸.

V roce 2017 nikdy nevyužilo internet téměř 27 % obyvatel Bulharska a 25 % obyvatel Řecka. Statistiky z roku 2018 ukazují, že ve většině zemí se tato procenta snížila, např. v Chorvatsku došlo k poklesu o 7 procentních bodů. (Evropská komise, 2019f)

Tab. 7: DESI ČR – Využívání internetu v období 2014 – 2019

		DESI ČR						DESI EU
	Oblast využívání internetu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
1	Zprávy % uživatelů internetu	85 %	86 %	86 %	82 %	91 %	91 % (2017)	72 % (2017)
2	Hudba, videa a hry % uživatelů internetu	34 % (2012)	57 %	-	72 %	72 % (2016)	70 %	81 %
3	Služby „video na vyžádání“ % všech domácností, které mají televizor	12 %	12 % (2013)	-	4 %	4 % (2016)	5 %	31 %

⁸ Z důvodu změny metodiky se v současné době tento ukazatel v rámci DESI uvádí v oblasti „využívání internetu“.

4	IPTV (televize přes internetový protokol) % všech domácností, které mají televizor	5,1 %	5,1 % (2013)	-	-	-	-	-
5	Videohovory % uživatelů internetu	53 %	45 %	40 %	40 %	42 %	49 %	49 %
6	Sociální sítě % uživatelů internetu	49 %	50 %	50 %	55 %	57 %	64 %	65 %
7	Bankovníctví % uživatelů internetu	56 %	58 %	60 %	63 %	67 %	72 %	64 %
8	Nakupování % uživatelů internetu	48 %	52 %	55 %	57 %	65 %	67 %	69 %
9	Osoby, které nikdy nepoužily internet % osob	-	-	-	13 %	11 %	10 %	11 %
10	Uživatelé internetu % osob	-	-	-	79 %	81 %	84 %	83 %
11	Profesní sociální sítě % uživatelů internetu	-	-	-	5 % (2015)	5 %	5 % (2017)	15 % (2017)
12	Účast na online kurzu % uživatelů internetu	-	-	-	3 %	4 %	4 % (2017)	9 % (2017)
13	Konzultace a hlasování online % uživatelů internetu	-	-	-	6 % (2015)	3 %	3 % (2017)	10 % (2017)
14	Prodej online % uživatelů internetu	-	-	-	15 %	13 %	16 %	23 %

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

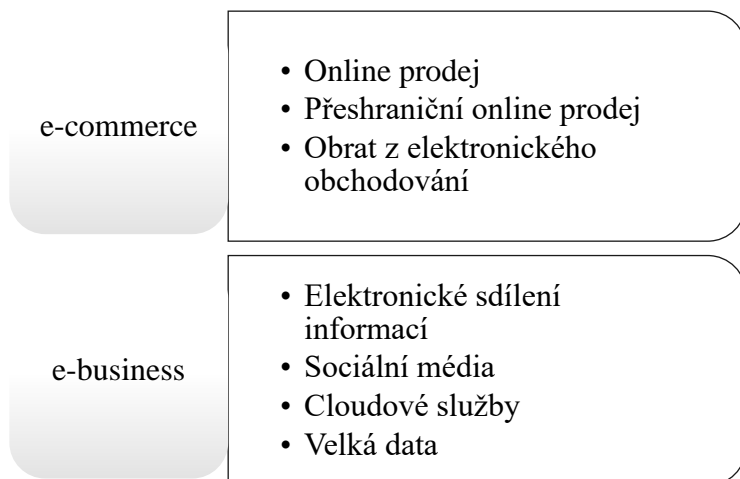
Dle statistik DESI, nakupování online v ČR vzrostlo od roku 2014 skoro o 20 procentních bodů. V celé EU v roce 2018 nakupovalo přes internet 69 % uživatelů internetu, 36 % z nich nakoupilo přeshraničně z dalších členských států a 26 % nakoupilo z třetích zemí. K tomu přispívá mnoho faktorů, jako jsou např. velikost dané země a jazykové znalosti. (Evropská komise, 2019f)

Internet je nejvíce využíván v Dánsku, Nizozemsku a Švédsku. Nejméně v Rumunsku, Bulharsku a Řecku. Česká republika se v této oblasti nachází pod průměrem. (Evropská komise, 2019f)

4.4.1 Integrace digitálních technologií

Integrace digitálních technologií se dělí na dvě podoblasti e-business (elektronické podnikání) a e-commerce (elektronické obchodování), které dále zahrnují položky zobrazené v obrázku 7.

Obr. 7: Podoblasti integrace digitálních technologií

Zdroj: Evropská komise (2019g), zpracováno autorkou

Podrobnější data k těmto položkám jsou zobrazena v tabulce 8. Položky RFID a elektronická fakturace se do DESI 2019 již nezahrnují a nejsou proto do obrázku 7 zahrnuty. (Evropská komise, 2019g)

Tab. 8: DESI ČR – Integrace digitálních technologií v období 2014 – 2019

		DESI ČR						DESI EU
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
1	Elektronické sdílení informací % podniků	23 %	28 %	30 %	30 % (2015)	28 %	28 %	34 % (2017)
2	⁹ RFID % všech podniků s 10 a více zaměstnanci – vyjma finanční sektor	0,98 % (2011)	1,3 %	1,3 % (2014)	1,3 % (2014)	-	-	-
3	Sociální média % podniků	6,4 %	-	10 %	12 %	13 %	13 %	21 % (2017)

⁹ RFID = angl. Radio Frequency Identification

V češtině: Identifikace na rádiové frekvenci

4	Elektronická fakturace % všech podniků s 10 a více zaměstnanci – vyjma finanční sektor	11 %	11 %	12 %	13 %	-	-	-
5	Cloudové služby % podniků	-	8,9 %	-	10 %	14 %	16 %	18 %
6	Malé a střední podniky, které prodávají přes internet % malých a středních podniků	25 %	26 %	23 %	26 %	23 %	23 %	17 %
7	Obrat z elektronického obchodování % obratu malých a středních podniků	15 %	18 %	16,8 %	22 %	16 %	18 %	10 %
8	Velká data % podniků	-	-	-	9 %	9 % (2016)	8 %	12 %
9	Přeshraniční online prodej % malých a středních podniků	12 %	12 % (2013)	11,8 %	12 % (2015)	12 %	12 % (2017)	8 % (2017)

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

Tučné znázorněné položky v Tab. 8 spadají pod e-commerce. Ostatní položky jsou zahrnuty v e-business.

Pokud jde o podniky v ČR, které využívají ke svému podnikání sociální média, od roku 2014 se jejich počet zvedl až o 100 %. To je způsobeno vzrůstající popularitou sociálních sítí mezi občany, kdy se sociální sítě staly jedním z neefektivnějších komunikačních kanálů. (Evropská komise, 2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c)

Přesto, že v roce 2014 využívala přeshraniční online prodej jen čtvrtina českých malých a středních podniků, byla **ČR v kategorii e-commerce** na prvním místě. (Evropská komise, 2015c)

Jen 8 % malých a středních podniků EU prodává online přes hranice. Jedním z důvodů je tzv. zeměpisné blokování, které bylo v roce 2018 a jednotlivé členské státy ho nyní implementují do svých národních legislativ. V dalších letech lze tedy předpokládat nárůst tohoto procenta. Problematika zeměpisného blokování je podrobněji řešena v kapitole 3. (Evropská komise, 2019c)

Dle aktuálních statistik DESI 2019 patří Česká republika v rámci EU mezi pět nejlepších zemí, co se týče e-commerce¹⁰. Prodeje přes internet, obratu z elektronického obchodování a přeshraničního online prodeje. Dalšími zeměmi jsou Irsko, Belgie, Švédsko a Dánsko. Na nejhorším místě se v online prodeji umístily Rumunsko a Bulharsko. (Evropská komise, 2019g)

Kategorie e-business zahrnuje elektronické sdílení informací, sociální média, cloudové služby a velká data. Na předních místech se v této kategorii umístily Nizozemsko, Finsko a Belgie. ČR zaujímá v kategorii e-business šesté nejhorší místo a řadí se tak mezi podprůměrné země. (Evropská komise, 2019g)

Celkově v integraci digitálních technologií se na prvním místě v EU umístilo Irsko, dále Nizozemsko, Belgie a Dánsko. Nejhorších výsledků dosahují Bulharsko, Rumunsko a Polsko. (Evropská komise, 2019g)

4.4.1 Digitální veřejné služby

Digitální veřejné služby jsou poslední oblastí Indexu digitální ekonomiky a společnosti. Oblast zahrnuje osm ukazatelů znázorněných v tabulce 9.

Tab. 9: DESI ČR – Digitální veřejné služby v období 2014 – 2019

		DESI ČR						DESI EU
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
1a	¹¹ Využití elektronické veřejné správy % osob, které za poslední rok přes internet odeslaly vyplněné formuláře (ze všech uživatelů internetu ve věku 16 – 74 let)	9,1 %	14 %	12 %	15 %	-	-	-
1b	Uživatelé elektronické veřejné správy % uživatelů	-	-	-	35 %	33 %	52 %	64 %

¹⁰ Index DESI hodnotí souhrnně všechny kategorie e-commerce dle subjektů, tedy e-commerce B2C, B2C, případně další kategorie.

¹¹ Definice ukazatele byla změněna. V DESI 2018 se používá nově přepočítaný ukazatel (1b).

	internetu, kteří potřebují podat formulář							
2	Předem vyplněné formuláře skóre (0 – 100)	41	28	29	43	49	51	58
3	Úplnost online postupů skóre (0 – 100)	56	58	70	77	82	82	87
4	Digitální veřejné služby pro podniky hodnocení (na stupnici 0-100), zahrnuje vnitrostátní i přeshraniční	-	-	-	73	81	82	85
5	Služby elektronického zdravotnictví % osob	-	-	-	-	15 % (2017)	15 % (2017)	18 % (2017)
6a	¹² Otevřená data skóre (0 – 700)	-	290	310	-	-	-	-
6b	Otevřená data % z maximálního hodnocení	-	-	23 %	55 %	68 %	62 %	64 %
7	Výměna lékařských údajů % všech praktických lékařů	23 % (2013)	23 % (2013)	-	-	-	17 %	43 %
8	Elektronické lékařské předpisy % všech praktických lékařů	7,8 % (2013)	7,8 % (2013)	-	-	-	48 %	50 %

Zdroj: Evropská komise (2015d, 2016c, 2017b, 2018a, 2019c), zpracováno autorkou

Oblast digitálních veřejných služeb souvisí s třetím pilířem, tedy s maximalizací růstového potenciálu digitální ekonomiky. Patří sem již zmíněné elektronické předpisy léků (viz kapitola 3) a elektronická výměna lékařských údajů. Jak je z tabulky č. 9 patrné, v roce 2018 vydávalo e-recepty pouze 48 % českých praktických lékařů. (Evropská komise, 2019c)

¹² Ukazatel se od DESI 2016 počítá jinak. Od DESI 2017 platí ukazatel 6b.

Od ledna 2019 mají lékaři v ČR povinnost vydávat jen recepty v elektronické podobě. Pokud to lékaři nebudou respektovat, hrozí jim pokuta až ve výši dvou milion korun. (Kašpárková, 2019)

Podle celkových statistik DESI EU první místo ve vydávání e-receptů obsadilo Švédsko se 100 %, dále Finsko, Dánsko, Slovinsko, Chorvatsko, Estonsko a Lotyšsko. Všechny tyto zmíněné země dosáhly alespoň hodnoty 90 %. Česká republika patří se svými 48 % mezi lehce podprůměrné země. Malta, Polsko, Bulharsko a Irsko se řadí mezi nejhorší země, jejich hodnoty nedosahují ani 10 %. (Evropská komise, 2019h)

Další hodnocenou oblastí je elektronická výměna lékařských údajů. V tomto hodnocení se Česká republika nachází na čtvrtém nejhorším místě. Třemi nejhoršími státy jsou Polsko, Kypr a Slovensko. Naopak na prvním místě ve výměně lékařských dat se nachází Dánsko s 98 % a dále Švédsko, kde si data vyměňují až 81 % lékařů. (Evropská komise, 2019h)

Celkově v oblasti digitálních veřejných služeb jednoznačně vedou Finsko, Estonsko a Nizozemsko. Nejméně úspěšnými státy jsou v této oblasti Rumunsko, Řecko a Maďarsko. Přestože tyto tři země obsazují poslední místa, nemusí to znamenat, že v žádné z kategorií neudělaly žádný pokrok. Co se týče České republiky, tak navzdory tomu, že se jí podařilo v této oblasti dosáhnout pokroku, tak stále se řadí mezi podprůměrné státy. (Evropská komise, 2019h)

5 Dosavadní dopady vybraných opatření

Jelikož nejsou některá vybraná opatření a k nim případná nařízení a směrnice EU stále v některých zemích implementovány, nebo k přizpůsobení národní legislativy stále dochází, nelze u všech vypsát konkrétní důsledky. Lze jen předpokládat, jaký by to mohlo mít dopad. V případě, kdy dojde k porušení pravidel, následují napomenutí a pokuty. Všechny členské státy se musí přizpůsobit nové digitální éře, aby docházelo k online obchodování za férových podmínek.

V této kapitole jsou stručně pospané dosavadní dopady tří vybraných opatření, poté následuje krátké shrnutí.

5.1 Vybraná opatření a jejich dopady na společnosti a jednotlivce

5.1.1 Dopady GDPR

Ačkoli bylo GDPR zavedeno k ochraně osobních údajů, čímž přispívá k lepšímu fungování digitální společnosti, nese s sebou nařízení (EU) 2016/679 také negativní dopady. **České společnosti** mají v mnoha případech problém přizpůsobit nařízení a českému adaptačnímu zákonu č. 110/2019 Sb. svou firemní politiku. Jako reakce na nařízení byla zřízená různá online školení, která firmám pomáhají vzdělat se v této oblasti. Jedním z nich je např. školení Cybersec. (Škorníčková, 2019)

Přestože bylo nařízení vydané v Evropské Unii, je **závazné pro všechny firmy, které obchodují se zákazníky z EU**. Nezáleží tedy na tom, zda sídlo firmy nachází v EU či nikoliv. Největší dopad má GDPR na malé podniky, které musely investovat spoustu peněz do přípravy. Pro větší firmy jako je např. Google je jednodušší tato pravidla dodržovat a zároveň je to pro ně méně nákladné. GDPR ovšem přináší spoustu výhod hlavně zákazníkům z EU. Společnosti musejí s jejich daty nakládat opatrně a musí po nich požadovat souhlas se zpracováním a poskytnout informaci o tom jak bude docházet ke zpracování docházet. Zároveň nezáleží na tom, zda se data zpracovávají např. v USA nebo EU, ale na tom, zda zákazník pochází z EU. (Management Study Guide, 2020)

Co se týče **investic na přizpůsobení firemních procesů GDPR**, firmy ze Spojeného království dohromady investovaly až 1,1 miliard dolarů a některé americké společnosti

až 7,8 miliard dolarů. V prvním roce byla společnost Google pokutována 57 miliony dolarů, za to, že nedodržela pravidla nařízení. (Inside Out Security, 2020)

5.1.2 Dopady e- receptů na lékaře, pacienty a lékárníky

Některé přínosy, které by mělo elektronické předepisování receptů, přinést byly zmíněny v kapitole 3. E-recepty opravdu přinesly značné množství výhod jak pro pacienty, kteří si nechodí vyzvedávat recepty k lékaři, ale pouze s přijatou SMS zajdou rovnou do lékárny, tak i lékaře, kterým se snižují administrativní náklady, a znamená to pro ně velkou úsporu času. Avšak **lékárníci v ČR** mají v některých případech problém. Od začátku roku 2020 byly v ČR zavedeny jednopoložkové recepty. K získání receptu potřebuje pacient ukázat QR kód nebo přečíst dvanácti místní kód lékárníkovi, čímž se samé vyzvedávání receptu ještě více zpomalí. V případě, kdy pacient potřebuje vyzvednout více léků najednou je tento proces velmi zdlouhavý. (Adamcová, 2020)

Naopak **lékárny v Estonsku** zaznamenaly značnou úsporu času při vydávání léků. Ve většině případů při výdeji jen léky odepišou ze systému, protože všechny ostatní důležité informace už zadal do systému lékař. Záleží však na způsobu výdeje léků, který se může od ČR lišit. (Kõnd & Lilleväli, 2019)

5.1.3 Dopady odstranění zeměpisného blokování

V případě **odstranění zeměpisného blokování** a tedy nařízení (EU) 2018/302 některé členské státy EU stále nepřizpůsobily svou legislativu (viz obrázek 2). Některé společnosti stále diskriminují zákazníky na základě jejich bydliště. Např. v únoru tohoto roku bylo zjištěno jednání španělského hotelu v rozporu s tímto nařízením. Následkem toho byla vystavena pokuta ve výši více než 6,5 milionů EURO. Docházelo k diskriminaci zákazníků na základě jejich bydliště, kdy jim byly poskytovány rozdílné podmínky či ceny. (Simmons & Simmons LLP, 2020)

5.2 Shrnutí k dopadům vytváření JD T

Z výše uvedených opatření a jejich dopadů na společnosti nebo jednotlivce ČR a EU je zřejmé, že implantace nařízení a směrnic Evropské unie jak v podnicích, tak v národních legislativách není lehkou ani rychlou záležitostí. Nařízení znamenají pro každého jiné povinnosti a každý je jimi ovlivněn odlišným způsobem. Mnoho evropských společností se potýká s problémy se novým pravidlům přizpůsobit.

Znamená to pro ně nejen velké časové úsilí, ale také vysoké náklady na realizaci. Není tedy vyloučená ani situace, kdy některé společnosti třetích zemí přestanou v EU obchodovat, aby se vyhnuly vysokým pokutám. To se týká např. směrnice autorského práva (2019/790) viz kapitola 3. Pokud by se tak stalo, mohlo by to mít jak ekonomické dopady, tak dopady na každodenní život občanů Evropské unie. Jestli negativní nebo pozitivní, závisí na konkrétních nařízeních a situacích.

Dále byl například v souvislosti s jednotným digitálním trhem v České republice vytvořen vládní program „**Česko v digitální Evropě**“, který je „[...] základní vládní koncepcí, která se zaměřuje na jednotný digitální trh v Evropě (Digital Single Market, DSM) a stanovuje hlavní a dílčí cíle České republiky v oblasti vyjednávání o digitálních agendách.“ (Dzurilla, Smetana, Oddělení koordinace digitální agendy ÚV & týmy MV, 2018)

Tohoto programu se týkají další strategické dokumenty, mezi které patří např. úvodní dokument „Digitální Česko“, který obsahuje hlavní cíle vládního programu nebo také jeho specifické dopady v následujících letech. Mezi tyto dopady patří např. pozitivní dopady na státní rozpočet, životní prostředí, spotřebitele nebo také mezinárodní konkurenceschopnost. (Dzurilla & tým Digitální Česko, 2018)

V rámci digitalizace Evropy se **členské země EU** začaly zapojovat do různých inovativních projektů. Jedním z nich byl např. Stroj času: Velká data minulosti pro budoucnost Evropy¹³, do kterého se zapojilo až 33 partnerů např. z Německa, Španělska, Itálie nebo Francie. (EU Publications Office, 2020)

Jednotný digitální trh přispívá k zefektivnění každodenního života obyvatel EU, chodu společností a států. Díky JDT dochází ke snadnějšímu, rychlejšímu a bezpečnějšímu přenosu dat a informací. JDT má obrovský význam pro fungování celé Evropské unie.

---

¹³ Time Machine: Big Data of the Past for the Future of Europe (EU Publications Office, 2020)

Závěr

Jednotný trh v Evropské unii již celou řadu let přináší výhody pro všechny zúčastněné strany, ať už jsou to jednotlivé státy, společnosti, či obyvatelé Evropské unie. Jelikož se digitální technologie neustále vyvíjejí, je třeba využít digitálního prostředí a jeho příležitostí i v oblasti obchodu. Proto je tvořen jednotný digitální trh.

Jednotný digitální trh stojí na společných pravidlech, která reagují na nově vzniklé příležitosti a hrozby. Při jejich sestavování musí orgány EU postupovat opatrně a brát ohled na všechny členské státy. Není se tedy čemu divit, že tento proces rozhodování orgánů EU a následná implementace jednotlivých nařízení do národních legislativ členských států trvá několik měsíců až let.

Členské země dosahují rozdílných stupňů digitalizace a je pro ně složité se společným pravidlům přizpůsobit. Vynakládají značné finanční prostředky na realizaci, avšak díky procesu digitalizace Evropy dochází také k vzniku nových inovativních projektů, které EU financuje a tím přispívá k rozvoji této oblasti. Jednotný digitální trh přinesl Evropským občanům a společnostem mnoho pozitiv např. o zrušení poplatků za roaming nebo odstranění zeměpisného blokování.

V dalších letech formování jednotného digitálního trhu musí být vydáno značné úsilí, jak ze strany Evropské unie a jejích orgánů, tak ze strany jednotlivých zemí. Digitalizace jde stále dopředu, proto musí být všichni připraveni reagovat na změny, které zcela jistě přinese.

V době pandemie nemoci Covid-19, která započala v roce 2020, se prokázal zásadní význam digitalizace. Vláda České republiky vyhlásila nouzový stav a vydala několik desítek opatření, která výrazně ovlivnila život všech občanů. Jelikož byl omezen pohyb osob, lidé začali trávit více času v jejich domácnosti a využívat digitálního prostředí. Značně se zvýšil online prodej a online komunikace s úřady a dalšími institucemi. Místo návštěvy lékaře využívali pacienti telefonické komunikace a e-receptů zaslaných na mobilní telefony a senioři začali více využívat online komunikace se svými blízkými. V případě, kdy to bylo možné, převáděli zaměstnavatelé své pracovníky na home office. Většina obyvatel si uvědomila, jak je digitalizace významná pro celou společnost. To by mohlo být velkým přínosem k dalšímu rozvoji digitalizace.

Seznam použitých zdrojů

Adamcová, P. (2020). *Aktuálně.cz. Brýle nemám, data taky ne. Senioři s e-recepty v mobilu testují trpělivost lékárníků.* Dostupné 21. 4. 2020 z <https://zpravy.aktualne.cz/finance/nakupovani/e-recept/r~e647874e441c11ea84260cc47ab5f122/>

Bādālāu, N. (2019). *EU zavádí povinnosti týkající se transparentnosti pro on-line platformy.* Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/06/14/eu-introduces-transparency-obligations-for-online-platforms/>

Bienskowska, E. (2016). *Komise navrhuje nová pravidla elektronického obchodu, která spotřebitelům a podnikům umožní plně využívat výhod jednotného trhu.* Tisková zpráva Evropské komise. IP/16/1887. Dostupné z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_16_1887

Bird & Bird (2020). *Bird & Bird. Geo-Blocking Regulation Implementation Tracker.* Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.twobirds.com/en/in-focus/geo-blocking/geo-blocking-regulation-implementation-tracker>

Breaz, V. D. (2019) *Přizpůsobení pravidel EU v oblasti autorského práva digitálnímu věku.* Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/02/13/eu-copyright-rules-adjusted-to-the-digital-age/>

Český telekomunikační úřad (2018). *Český telekomunikační úřad. Nové nařízení Evropského parlamentu a Rady o službách přeshraničního dodávání balíků.* Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.ctu.cz/aktualni-informace/preshranicni-dodavani-baliku>

Dzurilla, V., & tým Digitální Česko (2018). *Program Digitální Česko – Úvodní dokument.* Dostupné z <https://www.digitalnicesko.cz/cesko-v-digitalni-evrope/>

Dzurilla, V., Smetana, Z., Oddělení koordinace digitální agendy ÚV, & týmy MV (2018). *Česko v digitální Evropě. Koncepce ČR k podpoře vyjednávání digitální legislativy EU.* Dostupné z <https://www.mvcr.cz/>

EU Publications Office (2020). *CORDIS. EU research results. Time Machine : Big Data of the Past for the Future of Europe.* Fact sheet. Dostupné z <https://cordis.europa.eu/project/id/820323>

Evropská komise (2009). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přeshraničním elektronickém obchodu mezi podniky a spotřebiteli v EU.* KOM(2009)557 v konečném znění

Evropská komise (2010). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Digitální agenda pro Evropu.* KOM(2010) 245 v konečném znění/2

Evropská komise (2012). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a on-line služeb.* COM(2011) 942 final

Evropská komise (2015a). *Komise představila 16 opatření k vytvoření jednotného digitálního trhu v Evropě*. Tisková zpráva Evropské komise. IP/15/4919

Evropská komise (2015b). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě*. COM(2015) 192 final

Evropská komise (2015c). *Trends in European eCommerce in the EU 2015*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/download-scoreboard-reports>

Evropská komise (2015d). *Index DESI (digitální ekonomika a společnost) 2015. Profil České republiky*. Dostupné z <https://europa.eu/>

Evropská komise (2016a). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Komplexní přístup ke stimulaci přeshraničního elektronického obchodu pro evropské občany a podniky*. COM(2016) 320 final

Evropská komise (2016b). *Komise navrhuje nová pravidla elektronického obchodu, která spotřebitelům a podnikům umožní plně využívat výhod jednotného trhu*. Tisková zpráva Evropské komise. IP/16/1887. Dostupné z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_16_1887

Evropská komise (2016c). *Index DESI (digitální ekonomika a společnost) 2016. Profil Česká republika*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/czech-republic>

Evropská komise (2017a). *Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přezkumu v polovině období provádění strategie pro jednotný digitální trh: Propojený jednotný digitální trh pro všechny*. COM(2017) 228 final

Evropská komise (2017b). *Zpráva o digitálním pokroku v Evropě v roce 2017 – Profil země – Česká republika*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/czech-republic>

Evropská komise (2018a). *Index digitální ekonomiky a společnosti 2018 – zpráva o České republice*. Dostupné z https://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2018-20/cz-desi_2018-country-profile-lang_4AA42301-9FDC-2506-E6D2F9773021C86D_52333.pdf

Evropská komise (2018b). *Digital Economy and Society Index (DESI) 2018*. Fact Sheet. Dostupné z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_18_3737

Evropská komise (2019a). *Infographic: GDPR in numbers*. Dostupné z https://ec.europa.eu/info/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules/eu-data-protection-rules_en

Evropská komise (2019b). *EU DATA PROTECTION RULES – main takeaways for the future*. Fact sheet. Dostupné z https://ec.europa.eu/info/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules/eu-data-protection-rules_en

Evropská komise (2019c). *Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI). Zpráva z roku 2019. Česko*. Dostupné z <https://www.spir.cz/sites/default/files/prilohy/DESI2019LANGCzechia.pdf>

Evropská komise (2019d). *Digital Economy and Society Index Report 2019. Connectivity*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Evropská komise (2019e). *Digital Economy and Society Index Report 2019. Human capital*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Evropská komise (2019f). *Digital Economy and Society Index Report 2019. Use of internet services*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Evropská komise (2019g). *Digital Economy and Society Index Report 2019. Integration of Digital Technology*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Evropská komise (2019h). *Digital Economy and Society Index Report 2019. Digital Public Services*. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Evropská komise (2020). *Zabezpečení sítí 5G: Evropská komise připravuje nová opatření*. Tisková zpráva Evropské komise. Dostupné z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_123

Evropská unie (2018). *Otázky a odpovědi k nařízení o zeměpisném blokování v rámci elektronického obchodu*. Dokument Evropské komise. Dostupné z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/geo-blocking-regulation-questions-and-answers>

Evropská unie (2019a). *Evropská rada. Rada Evropské unie*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/digital-single-market/>

Evropská unie (2019b). *Shaping Europe's digital future*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/5g-europe-action-plan>

Evropská unie (2020a). *Evropská rada. Rada Evropské unie*. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/geo-blocking/>

Evropská unie (2020b). *Evropská rada. Rada Evropské unie*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/data-protection-reform/>

Evropský parlament a Rada (1995). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů*. 95/46/ES

Evropský parlament a Rada (2018). *Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/644 o službách přeshraničního dodávání balíků (Text s významem pro EHP)*. Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0644>

Hendrych, L. (2020a). *2020: Reforma autorského práva bude i dál budít vášně*. Euractiv. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://euractiv.cz/section/digitalni-agenda/linksdossier/2020-reforma-autorskeho-prava-bude-i-dal-budit-vasne/>

Hendrych, L. (2020b). *Unie dá miliony eur na podporu svobody médií. V hybridní válce ale peníze k vítězství nestačí*. Euractiv. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://euractiv.cz/section/digitalni-agenda/news/unie-da-miliony-eur-na-podporu-svobody-medii-v-hybridni-valce-ale-penize-k-vitezstvi-destaci/>

Inside Out Security (2020). *Varonis. A Year in the Life of the GDPR: Must-Know Stats and Takeaways*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://www.varonis.com/blog/gdpr-effect-review/>

- Jadek & Pensa (2020). *Jadek & Pensa. GDPR > Personal Data Protection*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.jadek-pensa.si/en/covid-19-coronavirus-and-personal-data-protection-in-employment-relationships-what-should-we-pay-attention-to/>
- Juncker, J. (2017). *Evropská komise. Zastoupení v České republice*. Dostupné 17. 4. 2020 z https://ec.europa.eu/czech-republic/news/170615_Roaming_konec_poplatku_cs
- Kašpárková, P. (2019). *Lékaři se chystají na e-recepty. Končí výjimka, vydávat je budou povinně. Coolpany SE*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://echo24.cz/a/Sjqb5/lekari-se-chystaji-na-e-recepty-konci-vyjimka-vydavat-je-budou-povinne>
- Kõnd, K., & Lilleväli, A. (2019). E-prescription success in Estonia: The journey from paper to pharmacogenomics. *Eurohealth*, 25(2), 18-19. Dostupné z <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/326127/Eurohealth-V25-N2-2019-eng.pdf?ua=1>
- Kozelský, T. (2015). *Odstranění hranic digitálního světa EU*. Praha: Česká spořitelna, a.s., EU Office.
- Maltské předsednictví (2017). *Přenositelnost digitálních služeb v celé EU: Rada přijala nová pravidla*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/06/08/portability-of-digital-services/>
- Management Study Guide (2020). *MSG. Management study guide. The Impact of GDPR on Business*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://www.managementstudyguide.com/impact-of-gdpr-on-business.htm>
- OUR MEDIA a.s. (2020). *Parlamentní listy.cz*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Ceska-obchodni-inspekce-kontrolovala-geoblocking-608760>
- Oxy online s.r.o. (2020). *Svět hardware. Článek 13 v EU hrozí koncem populárních streamerů her*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://www.svethardware.cz/clanek-13-v-eu-hrozi-koncem-popularnich-streameru-her/49298>
- Pavlova, L. (2018). *Zeměpisné blokování: Rada schválila nařízení o odstranění překážek, které brání elektronickému obchodování*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/02/27/geo-blocking-council-adopts-regulation-to-remove-barriers-to-e-commerce/>
- Rada EU (2015). *Konec poplatků za roaming: Rada potvrdila dohodu s Evropským parlamentem*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/07/08/roaming-charges/>
- Rada EU (2017). *Poslední krok k ukončení poplatků za roaming: Rada schválila dohodu o velkoobchodních trzích*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/02/08/roaming-fees/>
- Rada EU (2018a). *Zeměpisné blokování: Rada schválila nařízení o odstranění překážek, které brání elektronickému obchodování*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/02/27/geo-blocking-council-adopts-regulation-to-remove-barriers-to-e-commerce/>
- Rada EU (2018b). *Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikové uživatele internetových*

zprostředkovatelských služeb – obecný přístup. 2018/0112(COD). Dostupné z <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13876-2018-INIT/cs/pdf>

Rada EU (2019a). *Program Digitální Evropa: Coreper potvrdil společný pohled, jehož bylo dosaženo s Parlamentem*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/03/13/digital-europe-programme-coreper-confirms-common-understanding-reached-with-parliament/>

Rada EU (2019b). *Přizpůsobení pravidel EU v oblasti autorského práva digitálnímu věku*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/02/13/eu-copyright-rules-adjusted-to-the-digital-age/>

Rada EU (2019c). *EU přizpůsobuje pravidla v oblasti autorského práva digitálnímu věku*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/04/15/eu-adjusts-copyright-rules-to-the-digital-age/>

Rada EU (2019d). *EU zavádí povinnosti týkající se transparentnosti pro on-line platformy*. Tisková zpráva Rady EU. Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2019/06/14/eu-introduces-transparency-obligations-for-online-platforms/>

Simmons & Simmons LLP (2020). *Simmons + Simmons. Prosecution of price discrimination and geo-blocking on the rise*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://www.simmons-simmons.com/en/publications/ck722nklt1lus0905fcvwxuuk/prosecution-of-price-discrimination-and-geo-blocking-on-the-rise>

Státní ústav pro kontrolu léčiv (2017). *Státní ústav pro kontrolu léčiv. ERECEPT*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.epreskripce.cz/aktuality/erecept-neni-jen-carovy-kod>

Státní ústav pro kontrolu léčiv (2019). *ERECEPT*. Dostupné 17. 4. 2020 z <https://www.epreskripce.cz/aktuality/finsko-estonsko-spolecne-vstoupily-do-ostreho-provozu-preshranicni-vymeny-elektronickych>

Škorníčková, E. (2019). *Obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Prakticky*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://www.gdpr.cz/blog/cybersec/>

Zástupci ministerstva kultury (2019). *Euractiv*. Dostupné 21. 4. 2020 z <https://euractiv.cz/section/digitalni-agenda/linksdossier/2020-reforma-autorskeho-prava-bude-i-dal-budit-vasne/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Časový plán jednotlivých opatření.....	30
Tab. 2: Uskupení zemí EU podle digitální výkonnosti (DESI) 2018.....	32
Tab. 3: Skóre DESI EU v jednotlivých oblastech v letech 2014 až 2019.....	34
Tab. 4: Skóre DESI ČR v jednotlivých oblastech v letech 2014 až 2019.....	35
Tab. 5: DESI ČR – Konektivita v období 2014 – 2019	36
Tab. 6: DESI ČR – Lidský kapitál v období 2014 – 2019	38
Tab. 7: DESI ČR – Využívání internetu v období 2014 – 2019	40
Tab. 8: DESI ČR – Integrace digitálních technologií v období 2014 – 2019	42
Tab. 9: DESI ČR – Digitální veřejné služby v období 2014 – 2019.....	44

Seznam obrázků

Obr. 1: Pilíře JDT a opatření.....	18
Obr. 2: Implementace nařízení o zeměpisném blokování.....	21
Obr. 3: Oblasti DESI.....	31
Obr. 4: Pořadí podle indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2018	33
Obr. 5: Pořadí podle indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2019	33
Obr. 6: Podoblasti lidského kapitálu.....	38
Obr. 7: Podoblasti integrace digitálních technologií	42

Abstrakt

Pániková, M. (2020). *Jednotný digitální trh EU* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: jednotný digitální trh, digitalizace, Evropská unie, Index digitální ekonomiky a společnosti, DESI

Cílem bakalářské práce je charakterizovat jednotný digitální trh Evropské unie včetně hlavních mezníků v jeho vytváření a zhodnotit vybrané dopady jeho vytváření na Českou republiku a EU. Teoretická část práce zahrnuje vymezení jednotného digitálního trhu EU a charakteristiku procesu jeho vytváření. Empirická část práce je zaměřena na pilíře a opatření jednotného digitálního trhu a na jejich realizaci v praxi. Součástí empirické části práce je hodnocení ČR a EU na základě indexu digitální společnosti a ekonomiky (DESI).

Abstract

Páníková, M. (2020). *The Digital Single Market of the EU* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: digital single market, digitalisation, European Union, Digital Economy and Society Index, DESI

The bachelor's thesis aims to characterize the Digital Single Market of the EU including the most important milestones in the process of creation. It also aims to evaluate the chosen impact on Czech Republic and the EU. The theoretical part defines the Digital Single Market of the EU and the process of creation. The empirical part focuses on pillars and chosen measures and their implementation in practice. The empirical part also includes evaluation of Czech Republic and the EU based on the Digital Economy and Society Index (DESI).